

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

**до самостійної роботи та виконання контрольної роботи
магістрів заочної форми навчання
при вивченні навчальної дисципліни
Д10 "Теорія і практика заповідної справи"**

**спеціальність 101 «Екологія»
освітні програми: АЕ, ГЕ, ЕКА, ЕБ**

«Узгоджено»
на факультеті магістерської
та аспіранської підготовки
Декан _____ Г.О. Боровська

«Затверджено»
на засіданні кафедри
екологічного права і контролю
Протокол № _____ від _____ 201 р.
Зав. каф. _____ І. Д. Лосєва

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ЕКОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

**до самостійної роботи та виконання контрольної роботи
магістрів заочної форми навчання
при вивченні навчальної дисципліни
Д10 "Теорія і практика заповідної справи"**

**спеціальність 101 «Екологія»
освітні програми: АЕ, ГЕ, ЕКА, ЕБ**

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ЕКОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

**до самостійної роботи та виконання контрольної роботи
магістрів заочної форми навчання
при вивченні навчальної дисципліни
Д10 "Теорія і практика заповідної справи"**

**спеціальність 101 «Екологія»
освітні програми: АЕ, ГЕ, ЕКА, ЕБ**

Узгоджено на факультеті
магістерської та аспіранської
підготовки

Одеса - 2018

Методичні вказівки до самостійної роботи та виконання контрольної роботи магістрів заочної форми навчання при вивченні навчальної дисципліни Д10 "Теорія і практика заповідної справи" спеціальність 101 «Екологія» освітні програми: АЕ, ГЕ, ЕКА, ЕБ / Савіних-Пальцева Л.В., ст. викладач – Одеса, ОДЕКУ, 2018 р., 94 с., укр. мова.

ЗМІСТ

1 ЗАГАЛЬНА ЧАСТИНА.....	6
1.1 Зміст дисципліни	6
1.2 Список рекомендованої літератури	8
2 ОРГАНІЗАЦІЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ ПО ВИВЧЕННЮ ТЕОРЕТИЧНОГО МАТЕРІАЛУ.....	8
3 ОРГАНІЗАЦІЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ ПО НАПИСАННЮ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ.....	19
3.1 Перелік теоретичних запитань для виконання контрольної роботи.....	20
3.2 Практична частина контрольної роботи.....	21
3.2.1 Практична робота № 1: Визначення розміру збитків, заподіяних порушенням природоохоронного законодавства у межах територій ПЗФ.....	21
3.2.2 Практична робота № 2: Визначення розмірів компенсації за добування (збирання) та шкоду, заподіяну видам тварин і рослин, занесених до Червоної книги України.....	43
4 ОРГАНІЗАЦІЯ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ.....	90
5 ЗАПИТАННЯ ДЛЯ ПЕРЕВІРКИ ЗАЛИШКОВИХ ЗНАНЬ.....	91

1 ЗАГАЛЬНА ЧАСТИНА

1.1 Зміст дисципліни

Навчальна дисципліна «Теорія і практика заповідної справи» є обов'язковою у галузевому стандарті вищої освіти за Спеціальність 101 «Екологія» спеціалізації: АЕ, ГЕ, ЕКА, ЕБ. Навчальна дисципліна належить до циклу професійно-орієнтованих дисциплін підготовки магістрів.

Дисципліна викладається на 2 курсі. Загальний обсяг навчального часу, що припадає на вивчення дисципліни визначається затвердженим у встановленому порядку навчальним планом і складає: лекційний курс - 28 години, практична частина - 14 годин, самостійна робота студентів - 78 годин, підсумковий контроль: екзамен.

Неможливо сформувати екологічний світогляд майбутніх фахівців без визначення особливостей теорії та практики організації заповідних територій та об'єктів для збереження біорізноманіття та різноманіття ландшафтів. Необхідність такої діяльності сьогодні не викликає сумніву. На теперішній час, є практичний досвід реалізації теоретичних знань на національному та міжнародному рівнях. Саме для ознайомлення магістрів із сучасними можливостями організації та функціонування об'єктів природно-заповідного фонду складена програма курсу «Теорія і практика заповідної справи».

Навчальна дисципліна «Теорія і практика заповідної справи» забезпечує формування початкових знань з природоохоронного законодавства, навичок використання нормативно-правової бази, літературних джерел, набуття досвіду задля роботи за майбутньою професією.

Метою навчальної дисципліни є ознайомлення студентів з практичними проблемами охорони та відтворення природних екосистем шляхом створення та розширення природно-заповідного фонду, державною політикою в галузі розвитку заповідної справи та основними напрямками цього розвитку, класифікацією природоохоронних територій на Україні, основними принципами збереження біологічного різноманіття та збереження генофонду та ценофонду, правовими основами організації, охорони, ефективного використання природно-заповідного фонду України, відтворення його природних комплексів та об'єктів, розбудови екологічної мережі, сталого використання природних ресурсів в межах природно-заповідного фонду тощо. Вивчення дисципліни базується на знаннях студентів, отриманих при засвоєнні дисциплін «Біологія», «Хімія», «Загальна екологія», «Заповідна справа», «Стратегія екологічної політики України».

Завданням дисципліни «Теорія і практика заповідної справи» є надання професійної основи практичних знань в сфері організації та функціонування природно-заповідного фонду України.

Лекційна частина курсу складається з 10 тем і дає студентам необхідні теоретичні знання, які дають уявлення про практику забезпечення національної стратегії розвитку заповідної справи, законодавчу базу розвитку галузі, міжнародні

зв'язки України і участь у створенні міжнародної мережі природоохоронних територій тощо.

Структура лекційного курсу складається із вступної частини, в якій надаються основні поняття та історія розвитку заповідної справи, а також основної частини, в якій розглядається класифікація об'єктів ПЗФ, здійснення охорони відповідно до окремих режимів територій, порядок створення, розширення, та функціонування природно-заповідних територій, стратегія розвитку заповідної справи, збереження біологічного різноманіття, а також законодавство про Червону та Зелену книги України. В заключній частині викладається практика міжнародного співробітництва України у галузі заповідної справи.

Практична частина складається з 8 тем, що мають на меті практичне закріплення ключових теоретичних знань, отримання навичок розрахунків збитків, викликаних порушенням природоохоронного законодавства у межах територій природно-заповідного фонду та розрахунків розмірів компенсації за добування (збирання) та шкоду, заподіяну видам тварин та рослин, занесеним до Червоної книги України тощо.

При вивчанні дисципліни «Теорія та практика заповідної справи» студенту належить опанувати відповідну сукупність знань, вмінь та навичок:

Знати

- основні напрямки державної політики в галузі розвитку заповідної справи;
- класифікацію територій та об'єктів природно-заповідного фонду і особливості окремих категорій ПЗФ;
- законодавчі основи формування та функціонування ПЗФ;
- порядок створення та оголошення об'єктів ПЗФ;
- правові основи ведення державного кадастру ПЗФ;
- Положення про природно-заповідні об'єкти та охоронних зобов'язань;
- структуру та особливості Червоної та Зеленої книг України;
- режим територій та об'єктів природно-заповідного фонду: статус, структура, вимоги щодо охорони;
- принципи управління територіями та об'єктами природно-заповідного фонду;
- механізми, економічне забезпечення організації та функціонування природно-заповідного фонду;
- відповідальність за порушення законодавства про природно-заповідний фонд;
- правові засади формування національної екологічної мережі України.

Вміти

- вільно орієнтуватись у положеннях нормативно-правових документів щодо порядку затвердження та змісту Положення про території та об'єкти ПЗФ України, порядку оголошення водно-болотних угідь міжнародного значення, охоронних зобов'язань та охоронних знаків;
- вільно орієнтуватись у положеннях Концепції збереження біологічного різноманіття, положеннях законодавства про Червону і Зелену книгу України;
- складати охоронне зобов'язання;

- розраховувати збитки, викликані порушенням природоохоронного законодавства у межах територій природно-заповідного фонду;
розраховувати розміри компенсації за добування (збирання) та шкоду, заподіяну видам тварин та рослин, занесеним до Червоної книги України.

1.2 Список рекомендованої літератури

Основна:

1. Андронов В.А., Варивода Є.О., Тітенко Г.В. Заповідна справа навчальний посібник. - Харків : НУЦЗУ, 2012. - 355 с.
2. Борейко В.Е.. История заповедного дела на Украине. – К: Киевский еколого-культурний центр, 1995. –
3. Всеєвропейська стратегія збереження біологічного та ландшафтного різноманіття. Посібник – К., Авалон, 1998. – 52 с.
4. Водно-болотні угіддя України. Довідник / Під ред. Марушевського Г.Б., Жарук І.С. – К.: Чорноморська програма Ветландс Інтернешнл, 2006. – 312 с.
5. Виявлення територій, придатних для оголошення об'єктам природно-заповідного фонду / О. Василюк, А. Драпалюк, Г. Парчук, Д. Ширяєва. За заг. редакцією О. Кравченко — Львів, 2015, 80 с.
6. Гродзинський М. Д. Заповідна справа в Україні: Навчальний посібник. /За загальною редакцією М. Д. Гродзинського, М. П. Стеценка. – К.: 2003. – 306с.
7. Європейське право навколишнього середовища. Навчальний посібник. /Під ред. Микиєвича М.М., Андрусевича Н.І., Будякової Т.О. Львів, 2004 – 256с.
8. Збереження біорізноманіття і створення екомережі: Інформаційний довідник. /Під ред. Марушевського Г.Б., Мельничука В.П., Костюшина В.А. / – Київ: Wetlands International Black Sea Programme, 2008. – 168 с.
9. Попович С.Ю. Природно-заповідна справа: Навч. посіб./Під ред. Поповича С.Ю.. - К. : Арістей, 2007. – 480 с.
10. Товажнянський Л.Л., Солодкий В.Д., Масікевич Ю.Г., Шапоров В.П., Моїсєєв В.Ф. Заповідна справа: Навч. посібник. - Харків: НТУ "ХПІ", 2002. - 240 с.

Законодавчі та нормативно-правові документи:

11. Закон України "Про природно-заповідний фонд України" (зі змінами). / Верховна Рада України; Закон від від 16.06.1992 р. № 2456-ХІІ. – Режим доступу: – <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2456-12>. – 20.04.2018
12. Закон України «Про загальнодержавну програму формування національної екологічної мережі України на 2000-2015 роки» / Верховна Рада України; Закон від від від 21.09.2000 р. № 1989-ІІІ. – Режим доступу: – <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1989-14>. – 20.04.2018
13. Закон України «Про екологічну мережу України» / Верховна Рада України; Закон від 24.06.2004 № 1864-ІV. – Режим доступу: –

<http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1864-15>. – 20.04.2018

14. Закон України “Про Червону книгу України» (зі змінами). / Верховна Рада України; Закон від 07.02.2002 р. № 3055-III. – Режим доступу: –

<http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/3055-14>. – 20.04.2018

15. Закон України "Про тваринний світ" (зі змінами). / Верховна Рада України; Закон від 13.12.2001 р. 16.06.1992 р. № 2894-III – Режим доступу: –

<http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2894-14/> – 20.04.2018

16. Закон України "Про рослинний світ" (зі змінами). / Верховна Рада України; Закон від 09.04.1999 р. № 591-XIV. – Режим доступу: -

<http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/591-14>. – 20.04.2018

17. Постанова КМУ «Про Зелену книгу України» від 29.08.2002 р. № 1286. / Верховна Рада України. – Режим доступу: –

<http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1286-2002-%D0%BF>. – 20.04.2018

18. Постанова КМУ «Про Концепцію збереження біологічного різноманіття України» від 12.05.1997 № 439. / Верховна Рада України. – Режим доступу: –

<http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/439-97-%D0%BF>. – 20.04.2018

19. Постанова КМУ «Про Порядок надання водно-болотним угіддям статусу водно-болотних угідь міжнародного значення» від 29.08.2002 № 1287. / Верховна Рада України. – Режим доступу: –

<http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1287-2002-%D0%BF>. – 20.04.2018

20. Постанова КМУ «Про затвердження такс для обчислення розміру шкоди, заподіяної порушенням законодавства про природно-заповідний фонд» від 24.07.2013 № 541. / Верховна Рада України. – Режим доступу: –

<http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/541-2013-%D0%BF>. – 20.04.2018

21. Постанова КМУ «Про розмір компенсації за незаконне добування, знищення або пошкодження видів тваринного і рослинного світу, занесених до Червоної книги України, а також за знищення чи погіршення середовища їх перебування (зростання)» від 7 листопада 2012 р. № 1030. / Верховна Рада України. – Режим доступу: –

<http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1030-2012-%D0%BF>. – 20.04.2018

22. Указ Президента України «Про резервування для наступного заповідання цінних природних територій» від 10.03.1994 р. № 79/94. / Верховна Рада України. – Режим доступу: –

<http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/79/94>. – 20.04.2018

23. Наказ Міністерства екології та природних ресурсів України «Методичні рекомендації щодо розробки положень про території та об'єкти природно-заповідного фонду України» від 12.07.2013 № 309. / Міністерство екології та природних ресурсів України. – Режим доступу: –

<http://old.menr.gov.ua/normakty/normakty-2013/60-9/acts/513-nakaz-vid-12-07-2013-309-pro-zatverdzhennia-metodychnykh-rekomendatsii>. – 20.04.2018

24. Наказ Мінприроди України «Про затвердження Інструкції про зміст та складання документації державного кадастру територій та об'єктів природно-

- заповідного фонду України» від від 16.02.2005 № 67. / Верховна Рада України. – Режим доступу: – <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0298-05>. – 20.04.2018
25. Наказ Мінприроди України «Про затвердження Інструкції про застосування порядку встановлення лімітів на використання природних ресурсів у межах територій та об'єктів природно-заповідного фонду загальнодержавного значення» від 24.01.2008 р. № 27. / Верховна Рада України. – Режим доступу: – <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0117-08>. – 20.04.2018
26. Наказ Мінприроди України «Про затвердження Інструкції про порядок видачі дозволів на добування (збирання) видів тварин і рослин, занесених до Червоної книги України, форм клопотання та бланків дозволів на таке добування» від 01.02.1993 р. № 3
27. Конвенція про охорону дикої флори і фауни і природних середовищ існування в Європі (Берн, Швейцарія, 1979 р.).
28. Конвенція про біологічне різноманіття (Ріо-де-Жанейро, Бразилія, 1992 р.).
29. Конвенція про збереження мігруючих видів диких тварин. Прийнята 23 червня 1979 року у Бонні. Ратифікована Законом України від 19 березня 1999 року №535-XIV. – Режим доступу: - <http://redbook-ua.org/page/convention-on-migratory-species>. – 20.04.2018
30. Директива щодо збереження диких птахів (Council Directive 79/409/EEC on the conservation of wild birds) // Сайт «Пернаті друзі». Пташиний світ України. – Режим доступу: - <http://pernatidruzi.org.ua/conv.php?convid=10>. – 20.04.2018
31. Директива щодо збереження природних типів оселищ та природної фауни і флори (Council Directive 92/43/EEC on the conservation of natural habitats and of wild fauna and flora). – Режим доступу: – http://awsassets.panda.org/downloads/brochure_on_support_of_the_council_directive_92_43_eec.pdf. – 20.04.2018
32. www.library-odeku.16mb.com

Додаткова:

33. Оселищна концепція збереження біорізноманіття: базові документи Європейського Союзу / Ред. О.О. Кагало, Б.Г. Проць. – Львів: ЗУКЦ, 2012. – 278 с.
34. Бишоп К. Говорим на общем языке. Система категорий охраняемых природных территорий МСОП и ее применение на практике / К. Бишоп, Н. Дадли, А. Филлипс и С. Столтон. – М.: Р.Валент, 2006. – 172 с.
35. Треус В.Д. Заповедники України. – К.: Форсинг, 2001. – 240 с.
36. Борейко В.Е. Словарь деятелей охраны природы. – К.: Киевский эколого-культурный центр, 2002. – 524 с.
37. Борейко В.Е. Этика и менеджмент заповедного дела. – К.: Киевский эколого-культурный центр, 2005. – 328 с.
38. Заповідники і національні природні парки України. Науково-популярне видання. Під ред. З. Городинської. – К.: «Вища школа», 1999. – 232 с.

39. Ричард Б. Примак. Основы сохранения биоразнообразия. /Под ред. Смурова А.В.– М.: Издательство НУМЦ, 2002. – 141 с.

2 ОРГАНІЗАЦІЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ ПО ВИВЧЕННЮ ТЕОРЕТИЧНОГО МАТЕРІАЛУ

Перелік тем лекційного курсу

Тема 1. Історія розвитку заповідної справи в Україні.

Перші заповідники на Україні. Видатні вчені заповідної справи. Зміна орієнтації заповідання. Типи заповідних територій. Регулювання заповідної справи в країні. Стратегія заповідання. Позитивні і негативні наслідки природоохоронної політики. Стан заповідної справи наприкінці 70-х років.

Тема 2. Класифікація та режим територій та об'єктів ПЗФ.

Категорії та типи об'єктів ПЗФ. Природні заповідники. Біосферні заповідники. Національні природні парки. Регіональні ландшафтні парки. Заповідні урочища. Штучно створенні території і об'єкти ПЗФ.

Тема 3. Порядок створення і оголошення об'єктів ПЗФ.

Підготовка та подання клопотань про створення чи оголошення територій та об'єктів ПЗФ. Порядок утвердження клопотань для об'єктів загальнодержавного та місцевого значення. Охоронне зобов'язання як юридична основа функціонування об'єктів ПЗФ. Резервування територій. Державний кадастор.

Тема 4. Правові засади створення, розширення та функціонування природно-заповідного фонду України.

Основні закони та законодавчі акти. Форми власності на території ПЗФ, використання територій та об'єктів ПЗФ, управління територіями та об'єктами ПЗФ, державний кадастр, економічне забезпечення організації і функціонування природно-заповідного фонду, охорона територій ПЗФ та контроль за додержанням їх режиму, відповідальність за порушення законодавства.

Тема 5. Проблеми відтворення природних екосистем. Сучасна мережа природно-заповідного фонду України.

Інтенсифікація антропогенного впливу на природні екосистеми. Сучасний стан природного середовища і основні тенденції його зміни. Сучасна мережа природно-заповідного фонду в Україні. Проблеми відтворення природних екосистем. Основні засади і перспективи розвитку природно-заповідного фонду в Україні.

Тема 6. Проблеми та шляхи збереження біорозмаїття. Юридична база охорони біорозмаїття України.

Сучасні концепції збереження біорозмаїття. Водно-болотні угіддя, їх роль у збереженні біорозмаїття. Порядок надання статусу водно-болотних угідь, підготовка обґрунтовуючих документів. Створення екологічних коридорів, як основи для збереження біорозмаїття, особливості мережі заповідання для різних фізико-географічних умов.

Тема 7. Природні комплекси України, їх представленість в ПЗФ. “Червона” та “Зелена” книги.

Основні природно-ландшафтні комплекси України. Засади збереження рослинного і тваринного світу. Особливості спеціального використання об'єктів тваринного і рослинного світу на територіях ПЗФ та занесених до “Червоної” книги України. Закон «Про Червону книгу України». Положення про “Зелену” книгу України. Європейський Червоний список.

Тема 8. Міжнародне співробітництво в галузі заповідної справи.

Участь України в конвенціях по охороні довкілля. Роль міжнародних та вітчизняних громадських організацій у розвитку заповідної справи в Україні. Проекти міжнародних фондів по відтворенню природних комплексів в Україні.

Тема 9. Про розміри компенсації за добування (збирання) та шкоду, заподіяну видам тварин і рослин, занесеним до “Червоної” книги України.

Порядок справляння компенсації за шкоду, заподіяну видам тварин і рослин, занесеним до “Червоної” книги України відповідно до діючих такс.

Тема 10. Обчислювання розміру відшкодування шкоди, заподіяної порушенням природоохоронного законодавства в межах територій та об'єктів ПЗФ України.

Порядок обчислення розміру компенсації за шкоду, заподіяну порушенням природоохоронного законодавства в межах територій та об'єктів природно-заповідного фонду відповідно до діючих такс.

При вивчанні теми **1 «Історія розвитку заповідної справи в Україні»** студент повинен знати матеріал з рекомендованої основної літератури [1, 16-26; 2; 6-133; 6, 6-22; 9, 70-81; 10, 3-3], додаткової літератури [35; 37; 38].

Особливу увагу треба звернути на: історичні етапи розвитку заповідної справи в Україні з давніх часів і до теперішнього часу; видатних вчених заповідної справи; історичні зміни в формуванні підходів до заповідання цінних природних територій та об'єктів.

Питання для самоконтролю при вивчанні матеріалу за темою 1

1. Які історичні етапи розвитку заповідної справи?
2. Сутність дореволюційного періоду розвитку заповідної справи.
3. Видатні вчені в дореволюційний період розвитку заповідної справи.
4. Сутність «радянського» періоду розвитку заповідної справи.

5. Видатні вчені «радянського» періоду розвитку заповідної справи.

6. Сутність змін в формуванні підходів до заповідання цінних природних територій та об'єктів в різні історичні періоди розвитку заповідної справи.

При вивчанні теми **2 «Класифікація та режим територій та об'єктів ПЗФ»** студент повинен знати матеріал з рекомендованої основної літератури [1, 39-41, 112-163; 6, 30-52; 9; 89-115; 10, 30-41]; нормативно-правові документи [11, статті 3-4, 15-38]; додаткова література [35; 38].

Студент повинен знати: категорії територій та об'єктів ПЗФ України згідно законодавства; мету створення, статус, завдання, структуру територій, вимоги щодо охорони природних заповідників, біосферних заповідників, національних природних парків, регіональних ландшафтних парків, штучно створених територій ПЗФ.

Питання для самоконтролю при вивчанні матеріалу за темою 2

1. Які категорії територій та об'єктів ПЗФ встановлені законодавством України (перелічити)?

2. Які категорії територій та об'єктів ПЗФ мають природне походження (перелічити)?

3. Які категорії територій та об'єктів ПЗФ є штучно створеними (перелічити)?

4. Статус та завдання природних заповідників.

5. Вимоги щодо охорони природних комплексів та об'єктів природних заповідників.

6. Статус та завдання біосферних заповідників.

7. Структура території та особливості управління біосферними заповідниками.

8. Статус та завдання національних природних парків.

9. Структура території та вимоги щодо охорони природних комплексів та об'єктів національних природних парків.

10. Статус та завдання регіональних ландшафтних парків.

11. Статус та завдання заповідних урочищ, заказників та пам'яток природи.

11. Статус та завдання ботанічних садів.

12. Структура території та вимоги щодо режиму ботанічних садів.

13. Статус та завдання дендрологічних парків.

14. Статус і завдання зоологічних парків.

15. Структура території та вимоги щодо режиму зоологічних парків.

16. Статус і завдання парків-пам'яток садово-паркового мистецтва.

При вивчанні теми **3 «Порядок створення і оголошення об'єктів ПЗФ»** студент повинен вивчити матеріал, викладений в основній літературі [1, 107-111; 5; 6, 65-76; 9; 123-213, 284-289]; нормативно-правові документи [11, статті 51-55; 22].

При вивчанні данної теми необхідно знати порядок подання та затвердження клопотань про створення чи оголошення територій та об'єктів ПЗФ загальнодержавного та місцевого значення, основний зміст клопотання, мету та завдання резервування цінних природних територій, режим діяльності на територіях, що резервуються, мету складання охоронного зобов'язання та його зміст.

Особливу увагу при засвоєнні теми необхідно приділити порядку подання та затвердження клопотань про створення чи оголошення територій та об'єктів ПЗФ загальнодержавного та місцевого значення, змісту розробленого Положення про територію або об'єкт природно-заповідного фонду України, здійсненню резервування цінних природних територій.

Питання для самоконтролю при вивчанні матеріалу за темою 3

1. Критерії значимості природних територій для їх віднесення до територій та об'єктів ПЗФ.
2. Зміст клопотання про створення чи оголошення територій та об'єктів ПЗФ загальнодержавного та місцевого значення.
3. Порядок подання та затвердження клопотань про створення чи оголошення територій та об'єктів ПЗФ загальнодержавного значення.
4. Порядок подання та затвердження клопотань про створення чи оголошення територій та об'єктів ПЗФ місцевого значення.
5. Зміст та основні вимоги до оформлення Положень про території та об'єкти ПЗФ України.
6. Завдання резервування цінних природних територій з метою наступного створення нових територій та об'єктів ПЗФ.
7. Які види діяльності забороняються на територіях, що резервуються з метою подальшого заповідання?
8. Що таке охоронне зобов'язання, ким та з якою метою воно складається?

При вивчанні теми **4 «Правові засади створення, розширення та функціонування природно-заповідного фонду України»** студентів необхідно вивчити матеріал з рекомендованої основної літератури [1, 97-102, 180-183; 6, 23-30; 9, 233-289; 10, 13-19]; нормативно-правові документи [11, статті 5-14, 56-65; 20; 23; 24].

При вивчанні данної теми студентів необхідно звернути увагу на основні законодавчі акти, що регулюють коло питань із створення, розширення та функціонування природно-заповідного фонду, ретельно вивчити існуючі форми власності на території та об'єкти ПЗФ в залежності від їх категорії, статусу, знати порядок управління територіями та об'єктами ПЗФ, знати поняття державного кадастру, мету його створення, вивчити основні механізми економічного забезпечення організації і функціонування природно-заповідного фонду, знати правові засади охорони територій ПЗФ та контролю за додержанням їх режиму,

вивчити основні принципи притягнення до відповідальності за порушення законодавства про природно-заповідний фонд.

Питання для самоконтролю при вивчанні матеріалу за темою 4

1. Прийняття рішень про створення територій та об'єктів ПЗФ загальнодержавного значення.
2. Прийняття рішень про організацію чи оголошення територій та об'єктів ПЗФ місцевого значення.
3. Форми власності на території та об'єкти ПЗФ в залежності від їх категорії та статусу.
4. Управління в галузі організації, охорони територій та об'єктів ПЗФ.
5. Основні економічні засоби забезпечення організації і функціонування ПЗФ.
6. Принципи науково-дослідної роботи на територіях та об'єктах ПЗФ.
7. Правові засади організації охорони територій та об'єктів ПЗФ та контролю за додержанням їх режиму.
8. Що таке державний кадастр територій та об'єктів ПЗФ, для чого він призначений?
9. Порядок ведення державного кадастру територій та об'єктів ПЗФ.
10. Основні принципи притягнення до відповідальності та види відповідальності за порушення законодавства про природно-заповідний фонд.

При вивчанні теми **5 «Проблеми відтворення природних екосистем. Сучасна мережа природно-заповідного фонду України»** студент повинен засвоїти матеріал з основної літератури [1, 28-38, 49-58; 3; 6, 130-146; 9; 115-123; 10, 3-13, 19-30]; додаткова література [39].

При вивченні матеріалу даної теми студентів потрібно звернути увагу на сучасний стан природного середовища та основні тенденції його змін, основні чинники інтенсифікації антропогенного впливу на природні екосистеми, сучасну мережу природно-заповідного фонду та існуючі проблеми відтворення природних екосистем, вивчити перспективи подальшого розвитку природно-заповідного фонду в Україні.

Питання для самоконтролю при вивчанні матеріалу за темою 5

1. Основні чинники інтенсифікації антропогенного впливу на природні екосистеми.
2. Структура та склад сучасного природно заповідного фонду України.
3. Законодавче регулювання питань розбудови та функціонування екологічної мережі. Що таке екологічна мережа?
4. Структурні елементи екологічної мережі та їх складові.

5. Управління в сфері формування, збереження та використання екологічної мережі.
6. Сучасний стан розбудови екологічної мережі України.
7. Існуючі проблеми відтворення природних екосистем.
8. Основні перспективи розвитку природно-заповідного фонду в Україні з урахуванням світового досвіду.

При вивчанні теми **6 «Проблеми та шляхи збереження біорозмаїття Юридична база охорони біорозмаїття України»** студентові потрібно засвоїти матеріал з основної літератури [1, 32-38; 3; 4; 6, 141-233; 9; 115-123; 10, 118-127]; нормативно-правові документи [18; 19]; додаткова література [39].

При вивчанні данної теми необхідно знати мету, основні завдання, напрямки та механізми реалізації Концепції збереження біологічного різноманіття України, поняття водно-болотних угідь та їх роль у збереженні біологічного різноманіття (у т.ч. згідно положень Рамсарської конвенції), порядок включення водно-болотних угідь в загальнодержавну мережу, державне регулювання з питань функціонування територій водно-болотних угідь, роль екологічних коридорів в збереженні біологічного різноманіття, особливості існуючої мережі та перспективи заповідання з урахуванням різних фізико-географічних умов.

Питання для самоконтролю при вивчанні матеріалу за темою 6

1. Нормативно-правова база охорони біологічного різноманіття України.
2. Мета Концепції збереження біологічного різноманіття України.
3. Засоби реалізації та основні напрями діяльності у сфері збереження біологічного різноманіття.
4. Якими міжнародними нормативно-правовими актами регулюються питання збереження біологічного різноманіття?
5. Поняття водно-болотних угідь, та особливості їх значимості для збереження біологічного різноманіття.
6. Порядок включення водно-болотних угідь в загальнодержавну мережу.
7. Порядок ведання паспортів водно-болотних угідь та оформлення охоронних зобов'язань.
8. Порядок оголошення територій водно-болотними угіддями загальнодержавного значення.
9. Поняття екологічних коридорів та їх роль в збереженні біологічного різноманіття.
10. Вплив фізико-географічних умов на особливості заповідання.

При вивчанні теми **7 «Природні комплекси України, їх представленість в ПЗФ. “Червона” та “Зелена” книги»** студент повинен засвоїти матеріал з основної літератури [1, 71-83; 10, 41-49]; нормативно-правові документи [14-17; 21; 26].

При вивченні данної теми студентів необхідно звернути увагу на представленість основних природно-ландшафтних комплексів України та їх особливості, основні законодавчі документи щодо збереження рослинного та тваринного світу, правове регулювання особливостей їх використання на території ПЗФ, основні положення законодавства про Червону книгу України, категорії видів рослинного та тваринного світу, що заносяться до Червоної книги, порядок видачі дозволів на добування (збирання) видів тварин і рослин, занесених до “Червоної” книги України, положення законодавства про Зелену книгу України, вивчити основні угруповання Зеленої книги, вивчити особливості Європейського Червоного списку.

Питання для самоконтролю при вивченні матеріалу за темою 7

1. Представленість основних природно-ландшафтних комплексів в складі ПЗФ України.
2. Правове регулювання охорони рослинного світу. Основні положення Закону України «Про рослинний світ».
3. Правове регулювання охорони тваринного світу. Основні положення Закону України «Про рослинний світ».
4. Принципи використання природних рослинних ресурсів.
5. Принципи використання природних тваринних ресурсів.
6. Порядок встановлення лімітів та видачі дозволів на спеціальне використання природних ресурсів в межах територій і об’єктів ПЗФ.
7. Основні положення законодавства про Червону книгу України.
8. Які існують категорії видів рослинного та тваринного світу, що заносяться до Червоної книги?
9. Порядок видачі дозволів на добування (збирання) видів тварин і рослин, занесених до “Червоної” книги України
10. Основні положення законодавства про Зелену книгу України.
11. Які існують угруповання рослин, що заносяться до Зеленої книги?
12. Особливості Європейського Червоного списку.

При вивченні теми **8 «Міжнародне співробітництво в галузі заповідної справи»** студент повинен знати матеріал з рекомендованих основних літературних джерел [1, 45-48, 83-96; 3; 6, 52-65; 7; 8; 9, 94-98, 369-375]; нормативно-правових документів [11, статті 66-67; 27-31]; додаткової літератури [33].

При вивченні данної теми студентів необхідно звернути увагу на роль міжнародного природоохоронного права в питаннях збереження біологічного різноманіття та функціонування природоохоронних територій, основні міжнародні природоохоронні конвенції та стратегії, роль міжнародних та вітчизняних

організацій у розвитку заповідної справи в Україні, основні проекти міжнародних фондів по відтворенню природних комплексів в Україні.

Питання для самоконтролю при вивчанні матеріалу за темою 8

1. Функції та принципи міжнародного права з питань збереження біологічного різноманіття та функціонування природоохоронних територій.
2. Основні міжнародні природоохоронні конвенції та стратегії.
3. Участь міжнародних організацій в правовому регулюванні питань збереження біологічного різноманіття та функціонування природоохоронних територій.
4. Участь вітчизняних організацій в справі розвитку заповідної справи в Україні.
5. Основні проекти міжнародних фондів по відтворенню природних комплексів в Україні. Навести приклад.

При вивчанні теми **9 «Про розміри компенсації за добування (збирання) та шкоду, заподіяну видам тварин і рослин, занесеним до Червоної книги України»** студент повинен знати матеріал з рекомендованих основних літературних джерел [1, 71-83; 10, 41-49], матеріали нормативно-правових актів [14; 21; 26].

При вивченні данної теми студентом необхідно звернути увагу на види порушень, за які встановлені такси для обчислення розміру шкоди, заподіяної видам тварин і рослин, занесених до Червоної книги України.

Питання для самоконтролю при вивчанні матеріалу за темою 9

1. За які порушення встановлені такси для обчислення розміру шкоди, заподіяної видам тварин і рослин, занесених до Червоної книги України?
2. Хто є платниками компенсації за добування (збирання), видів тварин і рослин, занесених до Червоної книги України?
3. На які категорії поділяються тарини та рослини, занесені до Червоної Книги України?

При вивчанні теми **10 «Обчислювання розміру відшкодування шкоди, заподіяної порушенням природоохоронного законодавства в межах територій та об'єктів ПЗФ України»** студент повинен знати матеріал з рекомендованої основної літератури [6, 121-128; 9, 304-320, 348-357]; нормативно-правових документів [11 статті 60-65; 20; 25].

При вивченні данної теми студентом необхідно звернути увагу на види порушень, за які встановлені такси для обчислення розміру шкоди, заподіяної природним комплексам територій та об'єктів природно-заповідного фонду юридичними і фізичними особами, яким органом здійснюється обчислення розміру

відшкодування шкоди, заподіяної порушенням природо-охоронного законодавства у межах територій та об'єктів природно-заповідного фонду України.

Питання для самоконтролю при вивченні матеріалу за темою 10

1. Для яких видів порушень встановлені такси для обчислення розміру шкоди, заподіяної природним комплексам територій та об'єктів природно-заповідного фонду юридичними і фізичними особами?
2. Який орган здійснює обчислення розміру відшкодування шкоди, заподіяної порушенням природо-охоронного законодавства у межах територій та об'єктів природно-заповідного фонду України?
3. Що є незаконною рубкою деревних видів рослин і таких, що мають здерев'яніле стебло?
4. Що є незаконним добуванням (знищенням) тварин?
5. Що є незаконним використанням (знищенням або пошкодженням) трав'яного покриву в результаті сінокосіння та випасання худоби?
6. Що є незаконним збором (або знищенням) рослин?

3 ОРГАНІЗАЦІЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ ПО НАПИСАННЮ МЕЖСЕСІЙНОЇ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ

Контрольну роботу має виконувати кожний студент індивідуально в письмовій формі відповідно до цих вказівок та запропонованих варіантів. Виконання роботи не відповідно до вказанного варіанту чи компіляція окремих положень та змісту роботи інших студентів є підставою для незарахування її до заліку з обов'язковим виконанням в строк, визначений викладачем.

Виконання контрольної роботи має передувати глибоке вивчення рекомендованих джерел екологічного законодавства.

Контрольна робота складається з підготовки та написання відповідей на запропоновані до розгляду теоретичні запитання та вирішення конкретних задач щодо відшкодування збитків згідно з варіантом. Для вирішення задач щодо відшкодування збитків необхідно ознайомитися з відповідними методиками розрахунків (пункти 3.2.1 та 3.2.2). При виконанні контрольної роботи необхідно навести посилання на літературні джерела, які були використані при її написанні.

Так як у дисципліні вивчається природоохоронне законодавство України, то і питання, що розглядаються у контрольній роботі повинні базуватися на законодавчих та нормативно-правових актах України.

Дотримання викладених вказівок сприятиме формуванню у студентів професійних навичок та підвищенню їхньої загальної і спеціальної еколого-правової культури, вмінню працювати з нормативно-правовими актами.

Невиконання вищенаведених навчально-методичних вимог є підставою для повернення контрольної роботи студенту на доопрацювання, уточнення окремих положень та висновків роботи і її незарахування.

Робота після відповідних доробок може бути подана для повторної перевірки і остаточної оцінки викладача.

Варіант контрольної роботи вибирається у відповідності з останньою цифрою номера залікової книжки студента. Якщо остання цифра номера залікової книжки студента «0», то вибирається десятий варіант.

Порядок виконання контрольної роботи полягає в підготовці відповіді на теоретичні запитання та виконання розрахунків збитків відповідно до наведених нижче варіантів.

Таким чином, контрольна робота повинна складатись з відповідей на два теоретичні запитання та містити розрахунки чотирьох задач згідно варіантів.

3.1 Перелік теоретичних питань для виконання контрольної роботи у реферативній формі:

Варіант № 1

1. Історія формування заповідної справи в Україні.
2. Біологічне різноманіття України та шляхи його збереження.

Варіант № 2.

1. Механізми державного управління природно-заповідним фондом України.
2. Міжнародна Конвенція ООН про збереження біологічного різноманіття.

Варіант № 3.

1. Історія організації та сучасна характеристика найстарішого степового заповідника «Асканія Нова».
2. Концепція збереження біологічного різноманіття України.

Варіант № 4.

1. Режим охорони територій та об'єктів природно-заповідного фонду. Існуючі категорії територій та об'єктів природно-заповідного фонду.
2. Рамсарська Конвенція про охорону водно-болотних угідь.

Варіант № 5.

1. Завдання та принципи організації природних заповідників. Сучасні природні заповідники України.
2. Існуючі природні комплекси України та їх представленість в природно-заповідному фонді.

Варіант № 6.

1. Завдання та принципи організації біосферних заповідників. Сучасні

біосферні заповідники України.

2. Червона Книга України, її основне значення.

Варіант № 7.

1. Завдання та принципи організації національних парків. Сучасні національні парки України.

2. Зелена Книга України, її основне значення.

Варіант № 8.

1. Порядок створення територій та об'єктів природно-заповідного фонду України.

2. Особливості використання рослинного та тваринного світу на територіях природно-заповідного фонду.

Варіант № 9.

1. Наукові роботи на територіях та об'єктах природно-заповідного фонду.

2. Проблеми та напрямки охорони рідких та зникаючих видів тварин та рослин, втрачені види.

Варіант № 10.

1. Сучасна мережа природно-заповідного фонду України.

2. Міжнародне співробітництво в галузі заповідної справи.

3.2 Практична частина контрольної роботи

3.2.1 Практична робота № 1: Визначення розміру збитків, заподіяних порушенням природоохоронного законодавства у межах територій ПЗФ

Відповідно до ст. 65 Закону України «Про природно-заповідний фонд України» і з метою забезпечення природних комплексів територій та об'єктів природно-заповідного фонду Кабінет Міністрів України постановою від 24 липня 2013 р. № 541 затвердив такси для обчислення розміру шкоди, заподіяної порушенням законодавства про природно-заповідний фонд внаслідок:

незаконної рубки або пошкодження дерев та рослин, що мають здерев'яніле стебло, до ступеня припинення росту (таблиця 1);

пошкодження дерев та рослин, що мають здерев'яніле стебло, до ступеня неприпинення росту (таблиця 2);

знищення або пошкодження лісових культур, природного підросту та самосіву, сіянців і саджанців (таблиця 3);

знищення або пошкодження газонів та квітників (таблиця 4);

самовільної заготівлі сіна або випасання худоби (таблиця 5);

незаконного збору або знищення дикорослих трав'янистих рослин, лісової підстилki, лікарських рослин, дикорослих плодів, горіхів, грибів, ягід, другорядних лісових матеріалів (таблиця 6);

незаконного добування чи знищення об'єктів тваринного світу, пошкодження або знищення їх жител та споруд, місць перебування і розмноження (таблиця 7);

пошкодження карстово-спелеологічних, геологічних та гідрологічних об'єктів (таблиця 8);

проїзду транспорту, прольоту та посадки літальних апаратів (таблиця 9);

самовільного використання земель, зняття ґрунтового покриття, забруднення та засмічення їх територій (таблиця 10);

знищення або пошкодження інформаційно-охоронних та інших знаків (таблиця 11);

знищення або пошкодження осушувальних каналів, дренажних і протиерозійних систем, доріг та інших об'єктів (таблиця 12).

2. Дія цієї постанови не поширюється на види грибів, рослин і тварин, занесених до Червоної книги України.

Таблиця 1

ТАКСА

для обчислення розміру шкоди, заподіяної порушенням законодавства про природно-заповідний фонд внаслідок незаконної рубки або пошкодження дерев та рослин, що мають здерев'яніле стебло, до ступеня припинення росту

Діаметр дерева у корі біля шийки кореня, сантиметрів	Розмір шкоди, гривень	
	степова зона	інші зони
За кожне дерево, зрубане або пошкоджене до ступеня припинення росту		
до 10	93	82
10,1-14	160	143
14,1-18	407	374
18,1-22	830	760
22,1-26	1463	1336
26,1-30	2304	2112
30,1-34	3085	2832
34,1-38	3927	3602
38,1-42	4823	4422
42,1-46	5720	5247
46,1-50	6622	6066
За кожний сантиметр діаметра понад 50 сантиметрів	220	192
За кожний куш, ліану	247	209
За кожний кущик, напівкущик	99	82

Примітка.

1. До пошкоджених до ступеня припинення росту належать зрубані дерева, дерева з переламаним стовбуром, обідраною корою понад 30 відсотків периметра стовбура незалежно від довжини обдиру за висотою стовбура, обпаленою корою понад 50 відсотків периметра стовбура незалежно від висоти розповсюдження обпалу по висоті стовбура, пошкодженою заготовлею живиці корою понад 30 відсотків периметра стовбура, обшморганою кроною більше половини її довжини, обідраними та обламаними скелетними коренями більше половини периметра стовбура, а також повалені дерева та такі, що мають спричинений дією антропогенних факторів нахил більше 30 градусів від вертикальної осі.
2. До пошкоджених до ступеня припинення росту належать рослини, що мають здерев'яніле стебло (кущі, ліани, кущики, напівкущики) з переламаними скелетними гілками, обідраною корою понад 30 відсотків скелетних гілок, обпаленою корою понад 50 відсотків скелетних гілок незалежно від висоти розповсюдження обпалу, обшморганою кроною більше половини гілок, обламаними та обідраними коренями більше половини периметра куща, а також повалені та такі, що мають спричинений дією антропогенних факторів нахил більше 30 градусів від вертикальної осі, зрубані та викорчувані рослини.
3. Діаметр пня дерева у корі зазначається як середнє арифметичне значення між найбільшим та найменшим замірами діаметра. Замір діаметра пня, який зрізаний нижче шийки кореня (у рівень із землею або утоплений у землю), здійснюється за фактичним зрізом.
4. За незаконне вирубування, видалення або пошкодження до ступеня припинення росту молодих хвойних та вічнозелених дерев (віком до 41 року) в грудні - січні розмір відшкодування обчислюється для територій та об'єктів природно-заповідного фонду, розташованих у межах населених пунктів, за цією таксою, збільшеною у чотири рази, для всіх інших територій та об'єктів природно-заповідного фонду - за цією таксою, збільшеною у три рази.
5. За незаконне вирубування, видалення або пошкодження до ступеня припинення росту чи за дії, які призвели до всихання окремих дерев, що є ботанічними пам'ятками природи, розмір відшкодування нараховується за цією таксою, збільшеною у три рази.
6. У разі привласнення буреломних, вітровальних дерев, а також самовільного вирубування сухостійних дерев розмір шкоди обчислюється за цією таксою, зменшеною у два рази.

Таблиця 2

ТАКСА

для обчислення розміру шкоди, заподіяної порушенням законодавства про природно-заповідний фонд внаслідок пошкодження дерев та рослин, що мають здерев'яніле стебло, до ступеня неприпинення росту

Діаметр дерева у корі біля шийки кореня, сантиметрів	Розмір шкоди, гривень	
	степова зона	інші зони
За кожне дерево, пошкоджене до ступеня неприпинення росту до 10	27	22

10,1-14	55	50
14,1-18	126	115
18,1-22	270	248
22,1-26	462	423
26,1-30	676	616
30,1-34	913	836
34,1-38	1183	1084
38,1-42	1458	1337
42,1-46	1683	1546
46,1-50	1909	1759
За кожний сантиметр діаметра понад 50 сантиметрів	60	55
За кожний кущ, ліану	60	55
За кожний кущик, напівкущик	27	22

Примітка.

1. До пошкоджених до ступеня неприпинення росту належать дерева та рослини, що мають здерев'яніле стебло, з переламаними скелетними гілками, із зламаною вершиною або обшморганою кроною від третини до половини її довжини, обідраною корою від 10 до 30 відсотків периметра стовбура (незалежно від довжини і висоти пошкодження стовбура), обідраними та зламаними скелетними коренями від однієї четвертої частини до половини периметра стовбура, а також дерева з нахилом, спричиненим дією антропогенних факторів, до 30 градусів від вертикальної осі.

2. За пошкодження самшиту, кипариса, айланта, платана, горіхів усіх видів, а також хвойних дерев у грудні - січні, будь-яких деревних порід, що зростають на територіях ботанічних садів, дендрологічних і зоологічних парків, парків - пам'яток садово-паркового мистецтва, розмір відшкодування обчислюється за цією таксою, збільшеною у два рази.

3. За пошкодження до ступеня неприпинення росту окремих дерев, що є ботанічними пам'ятками природи, розмір відшкодування нараховується за цією таксою, збільшеною у три рази.

Таблиця 3

ТАКСА

для обчислення розміру шкоди, заподіяної порушенням законодавства про природно-заповідний фонд внаслідок знищення або пошкодження лісових культур, природного підросту та самосіву, сянців і саджанців

Об'єкти рослинного світу	Одиниця виміру	Розмір шкоди, гривень	
		степова зона	інші зони

Знищені:

віком до 5 років (включно)	за 1 гектар	82500	66000
віком від 6 до 10 років	-“-	99000	82500
Пошкоджені:			
віком до 5 років (включно)	-“-	41250	33000
віком від 6 до 10 років	-“-	49500	41250
У розсадниках:			
сіянці	-“-	37015	
саджанці основних лісових порід віком до 3 років (включно)	за 1000 екземплярів	1441	
саджанці плодкових, декоративних, інтродукованих і технічних порід	за 1 екземпляр	66	
На плантаціях:			
саджанці елітних насінневих	-“-	209	
саджанці всіх інших насінневих	-“-	62	

Примітка.

Розмір шкоди, заподіяної знищенням або пошкодженням лісових культур, природного підросту та самосіву віком понад 10 років, обчислюється за таксами, зазначеними в таблицях 1 і 2.

Таблиця 4

ТАКСА

для обчислення розміру шкоди, заподіяної порушенням законодавства про природно-заповідний фонд внаслідок знищення або пошкодження газонів та квітників

Об'єкт рослинного світу	Одиниця виміру	Розмір шкоди, гривень
Газон:		
партерний	за 1 кв. метр	116
звичайний	-“-	94
лучний	-“-	72
Квітник:		
півонія, жоржина	за 1 кущ	61
оранжерейний (горщиківий)	за 1 кущ або 1 цибулину	50
цибулинний або бульбоцибулинний	-“-	39
інші квіти, які зимують та не зимують у ґрунті	-“-	33

Примітка.

1. Газон - земельна ділянка з трав'яним покривом, який створюється посівом і вирощуванням дерноутворювальних трав або одернуванням.

2. Квітник - земельна ділянка з посадженими одно-, дво- або багаторічними квітковими рослинами.

3. Розмір шкоди за самовільне зрізання квітів нараховується за цією таксою, збільшеною у десять разів.

Таблиця 5

ТАКСА

для обчислення розміру шкоди, заподіяної порушенням законодавства про природно-заповідний фонд внаслідок самовільної заготівлі сіна або випасання худоби

Вид порушення	Одиниця виміру	Розмір шкоди, гривень
Самовільна заготівля сіна:		
на сіножатях і пасовищах:		
сіяні трави	за 1 гектар	4114
природні трави	-"-	6050
території поза межами сіножатей і пасовищ	-"-	18150
Самовільне випасання худоби:		
на сіножатях і пасовищах:		
велика рогата худоба, коні	за 1 голову	182
молодняк великої рогатої худоби, коней, дрібна худоба	-"-	91
поза межами сіножатей і пасовищ:		
велика рогата худоба, коні	-"-	273
молодняк великої рогатої худоби, коней, дрібна худоба	-"-	133
кози	-"-	140

Примітка.

Якщо під час самовільної заготівлі сіна або випасання худоби знищено або пошкоджено лісові культури, розмір шкоди обчислюється за цією таксою і таксою, визначеною в таблиці 3.

Таблиця 6

ТАКСА

для обчислення розміру шкоди, заподіяної порушенням законодавства про природно-заповідний фонд внаслідок незаконного збору або знищення дикорослих трав'янистих рослин, лісової підстилки, лікарських рослин, дикорослих плодів, горіхів, грибів, ягід, другорядних лісових матеріалів

Об'єкти рослинного світу	Одиниця виміру	Розмір шкоди, гривень
Водорості:		
філлофора, цистозіра, грацилярія	за 1 кілограм сирої маси	82
	за 1 кілограм сухої маси	150
інші види (бентосні)	за 1 кілограм сирої маси	27
	за 1 кілограм сухої маси	50
Лишайники, мохи	за 1 кв. дециметр субстрату	49
Плауноподібні	за 1 рослину	49
Хвоцеподібні	-"-	22
Папоротеподібні (крім орляка звичайного)	-"-	49
Орляк звичайний	-"-	11
Квіткові трав'янисті рослини:		
наземні	-"-	44
водні	-"-	55
Заготівля очерету	за 0,01 гектара	137
Випалювання сухої водно-болотної рослинності:		
на площі до 10 гектарів	за 1 гектар	2750
на площі від 10,1 до 100 гектарів	-"-	1650
на площі більш як 100,1 гектара	-"-	550
Гриби (плодове тіло)	за 1 екземпляр	27
Збір (заготівля) дикорослих:		
квітів	за 1 поодиноким квітку або суцвіття	11

ягід у напівкущиках і трав'янистих ягідниках інших плодів, у -"- тому числі горіхів	за 1 кілограм	137	
Збір (заготівля) лікарської сировини:			
кореневищ та коріння квіток, бруньок -"- кори -"- листя -"- пагонів -"- плодів -"- наростів -"-	за 1 кілограм сировини природної вологості	467	
Заготівля технічної сировини	-"-	467	
Заготівля лісової підстилки	за 1 кв. метр	55	
Заготівля другорядних лісових матеріалів (пнів, лубу, кори, деревної зелені, хвойної лапки)			за діючою закупівельною ціною, збільшеною в сім разів

Примітка.

Під незаконним збором (або знищенням) рослин слід зрозуміти збір рослин (їх частин, плодів) та грибів без спеціального дозволу або за наявності дозволу, але не тих видів, не на тих площах, не в тій кількості (понад ліміт), або не в ті строки, що передбачені дозволом.

Таблиця 7

ТАКСА

для обчислення розміру шкоди, заподіяної порушенням законодавства про природно-заповідний фонд внаслідок незаконного добування чи знищення об'єктів тваринного світу, пошкодження або знищення їх жител та споруд, місць перебування і розмноження

Об'єкти тваринного світу	Одиниця виміру	Розмір шкоди, гривень
Незаконне добування або знищення		
Звірі:		
лось	за 1 особину	40000
кулан туркменський	-"-	20000
олень благородний	-"-	16500
свиня дика, олень плямистий, лань	-"-	11000
козуля, муфлон	-"-	8800
бобер, борсук	-"-	2860
лисиця, енотовидний собака	-"-	2605

вовк	-“-	1000
куниця лісова і кам'яна, ласка, норка американська, бабак	-“-	2710
ондатра, нутрія вільна	-“-	1824
заєць-русак, кролик дикий	-“-	938
їжак звичайний, кріт	-“-	260
інші комахоїдні	-“-	26
білка	-“-	495
ховрах сірий (малий)	-“-	521
вовчок горішниковий	-“-	521
інші вовчки	-“-	396
сліпак звичайний	-“-	521
пацюк чорний	-“-	182
полівка водяна	-“-	26
курганчикова миша, степова миша, миша- крихітка	-“-	26
інші види (крім здичавілих собак і котів, собако-вовчих гібридів, пацюка сірого, миші хатньої, лісової, жовтогорлої, польової, полівки звичайної, європейської рудої, гуртової)	за 1 особину	26
Птахи:		
гагара	-“-	469
норець	-“-	469
буревісник малий	-“-	250
баклан великий	-“-	250
чапля велика біла і мала біла	-“-	3645
чапля сіра і руда	-“-	1730
квак, бугай, бугайчик	-“-	990
лелека білий	-“-	2970
єгипетська чапля, фламінго	-“-	2657
лебідь-шипун, лебідь-кликун	-“-	2657
гусь	-“-	938
галагаз	-“-	938
інші качкові	-“-	469
осоїд	-“-	14848
яструб великий	-“-	4950
яструб малий	-“-	2970
зимняк	-“-	1980
канюк звичайний	-“-	2475
лунь болотяний	-“-	1250
боривітер звичайний	-“-	1980
дербник (підсоколик малий), кібчик, чеглок (підсоколик великий)	-“-	4950
кречет	-“-	14848
орлан-довгохвіст	-“-	3000

баранцеві (крім тих, що занесені до Червоної книги України)	-“-	496
сивкові (крім тих, що занесені до Червоної книги України)	-“-	496
куріпка біла	-“-	939
куріпка сіра, кеклик	-“-	939
фазан звичайний	за 1 особину	939
перепел	-“-	469
лиска, курочка водяна, пастушок	-“-	469
деркач	-“-	1980
курочка мала, курочка-крихітка	-“-	339
поморник	-“-	1484
мартин	-“-	250
крячка	-“-	250
рябка	-“-	990
голуб	-“-	468
зозуля звичайна	-“-	396
зозуля чубата, зозуля глуха	-“-	1484
сова біла	-“-	2605
сова яструбина	-“-	1240
сова сіра	-“-	1240
сова вухата	-“-	1484
сич хатній	-“-	745
дрімлюга	-“-	365
серпокрилець	-“-	250
бджолоїдка	-“-	495
рибалочка	-“-	781
одуд	-“-	781
жовна чорна	-“-	2475
крутиголовка	-“-	396
інші дятли	-“-	594
жайворонкові	-“-	250
ластівкові	-“-	350
плискові	-“-	250
сорокопудові	-“-	495
омелюх	-“-	250
оляпка	-“-	250
кропивник	-“-	250
тинівкові	-“-	313
дроздові	-“-	350
славкові	-“-	250
мухоловкові	за 1 особину	250
корольок жовтоголовий	-“-	260
синиця вусата	-“-	495
синиця довгохвоста	-“-	495
ремез	-“-	521

інші синицеві	-“-	250
повзик	-“-	350
підкоришникові	-“-	250
стінолаз	-“-	1484
костогриз	-“-	521
інші вівсянкові, в'юркові	-“-	297
горобець чорногрудий, в'юрок сніговий	-“-	297
інші горобцеві	-“-	26
шпак звичайний	-“-	250
іволга	-“-	990
сойка, галка	-“-	250
крук	-“-	1042
горіхівка	-“-	495
Плазуни:		
черепаха болотяна	-“-	350
веретільниця	-“-	730
ящірка різнобарвна	-“-	521
ящірки кримська і скеляста	-“-	495
інші ящірки	-“-	145
гадюка звичайна	-“-	730
вуж звичайний, вуж водяний	-“-	99
за вилучене яйце плазунів	за 1 екземпляр	100 відсотків розміру такси за відповідний вид тварин
Земноводні:		
тритон	за 1 особину	26
кумка червоночерева	-“-	16
часничниця	-“-	26
ропуха	-“-	47
квакша	-“-	26
жаби озерна, ставкова та їх гібриди	за 1 особину	5
інші жаби	-“-	10
Ікра земноводних	за 1 кладку	26
Знищення (розорення) гнізда, нори, інших жител тварин, бобрових загат		двократний розмір такси за даний вид тварин
За знищений ембріон у незаконно добутій тварині (ссавці)	за 1 екземпляр	200 відсотків розміру такси за відповідний вид тварин
За вилучене яйце (птахи)	-“-	100 відсотків розміру такси за відповідний вид птахів
Знищення або пошкодження біотехнічних споруд (штучних гніздівель, солонців, годівниць тощо), вилучення кормів	за 1 споруду	за фактичною вартістю, збільшеною у 3,5 раза
Риби:		
гібриди осетрових риб	за 1 екземпляр	4513

акула, скат, пелагіда, вугор морський	-“-	1470
сом	-“-	752
камбала-калкан	-“-	1515
форель струмкова	-“-	605
судак	-“-	903
щука	-“-	602
луфар	-“-	903
білий амур	-“-	451
товстолобик	-“-	451
скумбрія	-“-	752
лящ	-“-	301
лин	-“-	210
в'язь	-“-	241
ставрида	-“-	30
барабуля	-“-	150
в'юн	-“-	31
чехоня	-“-	241
карась сріблястий	за 1 екземпляр	30
форель райдужна, сазан, білизна, рибець звичайний, підуст, вугор річковий, кефалі (крім піленгаса), сардина європейська, сардина кругла, чорний амур	-“-	602
камбала-глоса, морський язик, мерланг, піленгас, бабці	-“-	1504
оселедець	-“-	145
плітка (тараня), кутум, синець, клепець, головень, пузанок, ошибень, собачка-сфінкс, собачка Звонимира	-“-	150
плоскирка, окунь звичайний, бистрянкa, йорж звичайний, краснопірка, сарган, морський минь, смарида, морський карась (ласкир), скорпена (морський йорж), морський дракончик, зіркогляд звичайний, губаньові, морські собачки (крім собачки-сфінкса і собачки Звонимира), піскорий південний, піскарка смугаста (риба-ліра, іглиця змієподібна, іглиця морська шипувата, бичок-кнут (жаба), бичок- ротань, бичок-бланкет, бичок-лисун мармуровий	-“-	141
тюлька, кілька (шпрот), хамса,	за 1 кілограм	30
атерина	-“-	6
верховодка	-“-	30
інші види	-“-	30
Заготівля ікри риб	-“-	вартість продукції, виготовленої з 1 кілограм сировини за діючими роздрібними ринковими цінами

регіону на момент
проведення розрахунку
шкоди, збільшена в 2
рази

Комахи:		
Метелики:		
зорька, жовтушка золотиста	за 1 особину	13
жовтушка шафранова, степова, польова, синявець, корідон, бризеїда, кропивниця, перламутрівка ніобея, аглая та польова, пістрянка	-“-	8
мирмідона, стрічкарка	-“-	22
лігея, медуза, семела, барвниця спірейна, денне павичеве око, перламутрівка велика лісова, червонець фіолетовий, червонець непарний, синявець красивий	-“-	16
дріада, цирцея, перелівниця мала, перламутрівка пандора	-“-	18
траурниця, адмірал, ведмедиця кайя, геба та сільська, бражник	-“-	26
інші метелики (крім масових шкідників сільського чи лісового господарства)	-“-	6
бабка	-“-	13
богомол	-“-	21
співуча цикада	-“-	21
Жуки:		
жужелиця (турун)	-“-	31
стрибунець	-“-	8
жук-гноювик (справжній), бронзівка	-“-	8
скарабей	-“-	26
носоріг	-“-	26
златка (кратомерус, еурітіреа, лямпра, діцерта, цифозома, кіпріакус)	-“-	10
вусачі (крім масових шкідників сільського чи лісового господарства)	-“-	12
інші жуки (крім масових шкідників сільського чи лісового господарства)	-“-	4
Сітчатокрилі:		
золотоочки, гемеробієві	-“-	6
мурашиний лев	-“-	16
Перетинчастокрилі:		
бджолині	за 1 особину	10
сколії	-“-	21
риюча оса	-“-	10
інші перетинчастокрилі	-“-	2
Мухи:		
ктирі, дзюрчалки, тахіни	-“-	8

Довговусі:		
личинки комара хаобора (коретра)	за 1 кілограм живої ваги	416
личинки хірономід (мотиль)	-“-	416
Інші комахи (крім масових шкідників сільського чи лісового господарства)	за 1 особину	1
Знищення або пошкодження мурашників діаметром:		
до 1 метра	за 1 мурашник	390
від 1,1 до 1,5 метра	-“-	656
від 1,6 до 2 метрів	-“-	1068
від 2,1 метра і більше	-“-	1605
Павукоподібні:		
скорпіон, псевдоскорпіон, сінокос, павук багатоніжка	за 1 особину	8
	-“-	3
Ракоподібні:		
артемія саліна (рачки)	за 1 кілограм живої ваги	797
артемія саліна (яйця)	-“-	1054
дафнія, моїна, циклоп	-“-	208
мізида, бокоплав	-“-	208
щитні (крім дорослих)	за 1 особину	6
креветка	-“-	1
річковий рак, рак-самітник	-“-	45
краб	-“-	301
омар	-“-	1560
морський павук	за 1 особину	8
Щупальцеві:		
мохуватка, форонід, внутрішньопорошицеві	-“-	8
Молюски:		
хітони, лопатоногі	-“-	5
двостулкові	-“-	20
слимак роду <i>Helix</i>	за 1 тонну живої ваги	2500
Інші наземні молюски	за 1 особину	4
Інші червононогі (крім рапани)	-“-	5
Кільчасті черви:		
трубочник	за 1 кілограм живої ваги	601
інші кільчасті черви (малоцетинкові та багатоцетинкові)	-“-	260
Круглі черви:		
коловертка	-“-	301
губки “сидячих” видів	за 1 особину	2
Кишковопорожнинні:		
гідроїди, лептолїди, лімномедузи, сцифоїдні медузи, коралові поліпи	-“-	2

Вилучення з природного середовища частин диких тварин (черепи, кістки, роги, ікла тощо)	за 1 одиницю	за ринковою вартістю, збільшеною у 2 рази
Вилучення з природного середовища продуктів життєдіяльності диких тварин (мед, віск тощо)	за 1 кілограм	за ринковою вартістю, збільшеною у 2 рази
<u>Примітка.</u>		

1. Розмір шкоди, заподіяної незаконним добуванням чи знищенням тварин із класів комах та земноводних, поширюється також і на личинкову стадію розвитку.
2. Розмір шкоди, встановлений для систематичних груп тварин, поширюється на всі види в цих групах.
3. У разі коли незаконними діями на території природно-заповідного фонду спричинено знищення колонії тварин (у тому числі без знищення або розорення гнізд та інших жител), компенсація за шкоду нараховується як за знищення всіх гнізд (жител) у колоніальному оселенні.
4. За знищення або незаконне вилучення тварин, що перебувають в зоологічних колекціях зоопарків, зоосадів, океанаріумів, інших установ та об'єктів природно-заповідного фонду, створених з метою організації освітньо-виховної роботи та утримання тварин у неволі або напіввільних умовах, а також за жорстоке поводження з тваринами, яке призвело до їх загибелі, розмір шкоди визначається трикратною сумою витрат на придбання тварин відповідних видів для поновлення колекцій.

Таблиця 8

ТАКСА

для обчислення розміру шкоди, заподіяної порушенням законодавства про природно-заповідний фонд внаслідок пошкодження карстово-спелеологічних, геологічних та гідрологічних об'єктів

Вид об'єкта	Одиниця виміру	Розмір шкоди, гривень
Карстово-спелеологічні об'єкти		
Пошкодження та винос на поверхню:		
сталактити, сталагміти, сталагнати, кораліти, пізоліти	за 1 сантиметр довжини	156
натічні кори	за 1 кв. дециметр площі	130
водно-карбонатні утворення	за 1 куб. дециметр об'єму	78
гіпсові кристали, голки та інші аналогічні утворення:		
окремі відособлені екземпляри	за 1 сантиметр довжини	182
щітки та інші утворення	за 1 кв. дециметр площі	130
монокристали гіпсу, кальциту, інших мінералів	за 1 куб. дециметр об'єму	104
глинисто-полімінеральні сталактити гіпсових печер	за 1 сантиметр довжини	78
глинисто-натічні (бобовидні) кори	за 1 кв. дециметр площі	104
глинисто-мінеральні відклади	-"-	78

Пошкодження стін, стелі (написи, подряпини тощо)	за 1 кв. дециметр площі	104
Забруднення печер:		
механічне:		
за покинуту річ, банку, пляшку, синтетичну тару тощо	за 1 одиницю	16
за сторонній інертний матеріал	за 1 куб. дециметр об'єму	8
хімічне:		
за покинуті у відкритому вигляді хімічні реактиви	за 100 грамів речовини	41
біологічне (органічне, бактеріальне тощо)	-“-	52
забруднення підземної атмосфери відпрацьованими газами:		
за кожну годину працюючого джерела		11
за кожну випалену сигарету чи інший вид тютюнових виробів		16
термальне:		
за кожний наступний градус за Цельсієм (збільшення або зменшення) від звичайного для даної порожнини температурного рівня	за 100 куб. метрів підземного повітря	13
радіаційне:		
за кожну одиницю понад гранично допустиму дозу		260
Поверхневі карстово-спелеологічні утворення		
Пошкодження каррових, первинно- та вторинно-кристалічних форм	за 1 кв. дециметр площі	26
Засипання понижень, лійок, понорів, колодязів, шахт	за 1 кв. метр площі	156
Забруднення понижень, лійок, колодязів, шахт	за 1 куб. метр забрудника	208
Геологічні об'єкти		
Пошкодження геологічних оголень, розрізів	за 1 кв. метр площі	156
Пошкодження геоморфологічних утворень	за 1 кв. дециметр площі	260
Палеонтологічні об'єкти		
Вилучення або пошкодження частин (залишків, відбитків) викопних тварин і рослин	за 1 сантиметр довжини	156
Гідрологічні об'єкти (водні об'єкти в межах територій природно-заповідного фонду)		
Пошкодження водоспадів	за 0,5 метра висоти або 1 метр ширини	1042
Влаштування загат на водних об'єктах	за 1 кв. метр площі	104
Пошкодження водного об'єкта, болота:		
випрямлення, поглиблення русла, зміна конфігурації берегової лінії тощо	за 0,1 гектара	5210
забирання ґрунту (гравію, піску, мулу тощо) з водойм, прориття каналів	за 1 куб. метр об'єму	1042
Скидання баластних вод	-“-	1000
Знищення донної рослинності	за 1 гектар	270000

Забруднення поверхневих, морських та підземних вод

півторакратний розмір збитків, нарахованих за Методикою розрахунку розмірів відшкодування збитків, заподіяних державі внаслідок порушення законодавства про охорону та раціональне використання водних ресурсів

Засипання водних об'єктів	за 0,1 гектара	88570
Знищення боліт:		
знищення рослин деревного та трав'яного ярусів верхового оліготрофного болота	-"-	9955
знищення рослин деревного та трав'яного ярусів низинного евтрофного болота	-"-	52840
забирання торфу	на площі 0,1 гектара на глибину 1 метр	1160515
Знищення (пошкодження) джерела потужністю:		25000
до 1 куб. метра на добу		50000
від 1,1 до 3 куб. метрів на добу		250000
від 3,1 до 10 куб. метрів на добу		
більше 10,1 куб. метра на добу		за кожний куб. метр потужності понад 10,1 куб. метра на добу сума відшкодування збільшується на 50 тис. гривень

Таблиця 9

ТАКСА

для обчислення розміру шкоди, заподіяної порушенням законодавства про природно-заповідний фонд внаслідок проїзду транспорту, прольоту та посадки літальних апаратів

Вид транспорту, порушення	Розмір шкоди, гривень
Проїзд одиниці транспортного засобу (за кожні 100 метрів):	
мопеда, мотоцикла, моторолера	130
легкового автомобіля, мікроавтобуса, пікапа	208
автобуса, вантажного автомобіля	286
спеціальної важкої транспортної техніки, квадрацикла	365
техніки на гусеничному ході	443
Проїзд велосипеда, гужового транспорту	52
Прохід сторонньої особи через територію заповідника	52
Проїзд малотоннажного плавзасобу з двигуном:	

завдовжки до 7 метрів, у тому числі скутера	104
завдовжки від 7 до 15 метрів	156
завдовжки більше 15 метрів	260
Проїзд весельного човна	52
Причалювання плавзасобу до берега у межах територій та об'єктів природно-заповідного фонду	88
Проліт літального апарата:	
літака нижче ніж 2 кілометри, подолання ним звукового бар'єра над заповідною територією	5210
вертольота та малого літального апарата нижче ніж 200 метрів	7815
Посадка вертольота та малого літального апарата на заповідну територію	10420

Примітка.

Такса, наведена в цьому додатку, не застосовується у випадках аварійних ситуацій та рятування людей.

Таблиця 10

ТАКСА

для обчислення розміру шкоди, заподіяної порушенням законодавства про природно-заповідний фонд внаслідок самовільного використання земель, зняття ґрунтового покриття, забруднення та засмічення їх територій

Вид порушення	Одиниця виміру	Розмір шкоди, гривень
Самовільне зайняття земельної ділянки під:		нараховується за Методикою визначення розміру шкоди,
будівництво споруди		заподіяної внаслідок самовільного зайняття земельних ділянок, використання земельних ділянок не за цільовим призначенням, зняття ґрунтового покриття (родючого шару ґрунту)
розробку корисних копалин		без спеціального дозволу
складання будь-яких матеріалів		
використання під садово-городні ділянки		
встановлення наметів, розміщення торгових рундуків, тентів, рекламних щитів		
влаштування автостоянок тощо		
Зняття ґрунтового покриття (родючого шару ґрунту)		
Забруднення земель хімічними речовинами, засмічення промисловими, побутовими та іншими відходами		нараховується за Методикою визначення розмірів шкоди, зумовленої забрудненням і засміченням земельних ресурсів через порушення

Побутове засмічення території:
за покинуту річ, банку, пляшку, тару тощо за 1 одиницю 16

Таблиця 11

ТАКСА

для обчислення розміру шкоди, заподіяної порушенням законодавства про природно-заповідний фонд внаслідок знищення або пошкодження інформаційно-охоронних та інших знаків

Вид знака	Одиниця виміру	Розмір шкоди, гривень
Інформаційно-охоронний, межовий охоронний знак, інформаційний щит	за 1 знак	2032
Стовп межовий, кварталний, візирний, лісовпорядний та лісогосподарський знак	-“-	1950
Стовп лісогосподарський (на лісосіках, ділянках, призначених для відновлення лісу, сіножатях, пасовищах пробних площах тощо)	-“-	625
Шлагбаум, межовий знак	-“-	5992
Монументальний знак-пам’ятник		трикратний розмір вартості витрат на відновлення

Таблиця 12

ТАКСА

для обчислення розміру шкоди, заподіяної порушенням законодавства про природно-заповідний фонд внаслідок знищення або пошкодження осушувальних каналів, дренажних і протиерозійних систем, доріг та інших об’єктів

Вид об’єкта	Одиниця виміру	Розмір шкоди, гривень
Осушувальна канава і дренажна система:		
осушувальна	за 1 погонний метр	908
збиральна	-“-	1531
магістральна	-“-	2365
Протиерозійний вал, лоток, канава		п’ятикратний розмір вартості витрат на відновлення
Дорога:		
асфальтна	за 1 квадратний метр	1144
цементобетонна	-“-	968
із щебневим покриттям	-“-	792
із гравійним покриттям	-“-	704

	грунтова	-“-	528
	поліпшена		
	грунтова	-“-	352
Огорожа		за 1 погонний метр	п'ятикратний розмір вартості витрат на відновлення

Примітка.

Розмір шкоди, заподіяної внаслідок незаконного знищення або пошкодження мостів, шлюзів, перепадів, інших інженерних споруд на осушувальних канавах, дренажних системах, річках, струмках, гірських потоках, дорогах та інших об'єктів, обчислюється у п'ятикратному розмірі вартості витрат на відновлення знищених чи пошкоджених споруд та об'єктів.

Варіанти завдань для практичної частини № 1 контрольної роботи

Варіант № 1.

Задача 1

У степовій зоні в ботанічному заказнику під час незаконної рубки було зрубано 3 берези, товщиною 45 см, 2 платана - 60см, 3 айланта – 22 см, пошкоджено до ступеня припинення росту 2 куща чагарнику і 3 куща напівчагарнику. Обчислити розмір компенсації за заподіяну шкоду.

Задача 2

В ботанічному заказнику під час проведення високовольтної електролінії було обідрано на 10 відсотків кору з двох платанів (25 см в діаметрі), похилено два горіха на 20° від вертикальної осі (діаметром 28 см), обідрано частково корені дуба (75 см в діаметрі, ботанічної пам'ятки природи). Обчислити розмір компенсації за заподіяну шкоду.

Варіант № 2.

Задача 1

Під час військових маневрів, частина танків вночі збилась з курсу і пройшла через ботанічний заказник. Було пошкоджено лісові культури віком до 5 років на площі 0,5га, саджанці основних лісових культур, віком 1,5 року - 1500, саджанці плодових культур – 500 од., квітники півоній – 250 од. Обчислити розмір компенсації за заподіяну шкоду.

Задача 2

Жителі села Травневе Т. і О. самовільно випасали худобу та косили сіно на території ботанічного заказника протягом двох тижнів. За цей час було скошено сіножатею – 0,4 га, територій поза межами сіножатею – 0,2 га, випасалось на сіножатах 4 корови та 2 коня. Обчислити розмір компенсації за заподіяну шкоду.

Варіант № 3.

Задача 1

На території ботанічного заказника місцевого значення робітники лісгоспу без дозволу випалили 5 гектарів сухої водно-болотної рослинності, зібрали 5 кг лікарських квітів, 20 кг лікарських плодів та 12 кв.м. лісової підстилки. Обчислити розмір компенсації за заподіяну шкоду.

Задача 2

Під час осіннього мисливського сезону браконьєри на території зоологічного заказника добули 2 косулі, 3 кабанів, 4 гусей та 15 голубів. Обчислити розмір компенсації за заподіяну шкоду.

Варіант № 4.**Задача 1**

Під час промислового лову співробітниками рибгоспу на території національного природного парку було виловлено 40 штук кефалі, 50 штук ставриди, 100 штук карася, 200 кг хамси. Обчислити розмір компенсації за заподіяну шкоду.

Задача 2

Під час проведення екскурсії в заповідних печерах Криму учні школи із Красноперекопська зруйнували та винесли на поверхню сталактит довжиною 15 см та сталагміт, довжиною 12 см. Крім того, пустуючи, вони зруйнували глинисто-мінеральні відклади на площі 2 кв.м, залишили на місці руйнування пляшку та консервну банку. А їх друзі по дорозі до печери закидали каміннями невеличке джерело (1 куб.м/добу). Обчислити розмір компенсації за заподіяну шкоду.

Варіант № 5.**Задача 1**

На території біосферного заповідника житель міста Іванов пошкодив інформаційно-охоронний знак, викопав колодязь (1 кв.м), створив садово-городну ділянку площею 300 кв.м та майданчик для стоянки автомашини. Обчислити розмір компенсації за заподіяну шкоду.

Задача 2

На території лісового заказника в степовій зоні жителями сусіднього села було зрубано 3 сосни кримські діаметрами 35, 47, та 60 см, а також зібрано 10 кг жолудів і випалено 0,5 га травостою внаслідок розпалювання вогнища. Розрахуйте розмір компенсації за шкоду, нанесену лісовому заказнику.

Варіант № 6.**Задача 1**

На території ботанічного заказника місцевого значення робітники лісгоспу без дозволу випалили 5 гектарів сухої водно-болотної рослинності, зібрали 5 кг

лікарських квітів, 20 кг лікарських плодів та 12 кв.м. лісової підстилки. Обчислити розмір компенсації за заподіяну шкоду.

Задача 2

Під час промислового лову співробітниками рибгоспу на території національного природного парку було виловлено 40 штук кефалі, 50 штук ставриди, 100 штук карася, 200 кг хамси. Обчислити розмір компенсації за заподіяну шкоду.

Варіант № 7.

Задача 1

Під час проведення екскурсії в заповідних печерах Криму учні школи із Красноперекопська зруйнували та винесли на поверхню сталактит довжиною 15 см та сталагміт, довжиною 12 см. Крім того, пустуючи, вони зруйнували глинисто-мінеральні відклади на площі 2 кв.м, залишили на місці руйнування пляшку та консервну банку. А їх друзі по дорозі до печери закидали каміннями невеличке джерело (1 куб.м/добу). Обчислити розмір компенсації за заподіяну шкоду.

Задача 2

Жителі села Травневе Т. і О. самовільно випасали худобу та косили сіно на території ботанічного заказника протягом двох тижнів. За цей час було скошено сіножатей – 0,4 га, територій поза межами сіножатей – 0,2 га, випасалось на сіножатях 4 корови та 2 коня. Обчислити розмір компенсації за заподіяну шкоду.

Варіант № 8.

Задача 1

У степовій зоні в ботанічному заказнику під час незаконної рубки було зрубано 3 берези, товщиною 45см, 2 платана - 60см, 3 айланта - 22см, пошкоджено до ступеня припинення росту 2 куща чагарнику і 3 куща напівчагарники. Обчислити розмір компенсації за заподіяну шкоду.

Задача 2

Під час проведення екскурсії в заповідних печерах Криму учні школи із Красноперекопська зруйнували та винесли на поверхню сталактит довжиною 15см та сталагміт, довжиною 12см. Крім того, пустуючи, вони зруйнували глинисто-мінеральні відклади на площі 2 кв.м, залишили на місці руйнування пляшку та консервну банку. А їх друзі по дорозі до печери закидали каміннями невеличке джерело (1 куб.м/добу). Обчислити розмір компенсації за заподіяну шкоду.

Варіант № 9.

Задача 1

Під час промислового лову співробітниками рибгоспу на території національного природного парку було виловлено 40 штук кефалі, 50 штук ставриди, 100 штук карася, 200 кг хамси. Обчислити розмір компенсації за заподіяну шкоду.

Задача 2

На території біосферного заповідника житель міста Іванов пошкодив інформаційно-охоронний знак, викопав колодязь (1 кв.м), створив садово-городню ділянку площею 300 кв.м та майданчик для стоянки автомашини. Обчислити розмір компенсації за заподіяну шкоду.

Варіант № 10.

Задача 1

Під час військових маневрів, частина танків вночі збилась з курсу і пройшла через ботанічний заказник. Було пошкоджено лісові культури віком до 5 років на площі 0,5га, саджанці основних лісових культур, віком 1,5 року - 1500, саджанці плодкових культур - 500, квітники півоній – 250 штук. Обчислити розмір компенсації за заподіяну шкоду.

Задача 2

В ботанічному заказнику під час проведення високовольтної електролінії було обідрано на 10 відсотків кору з, двох платанів (25 см в діаметрі), похилено два горіха на 20 см від вертикальної осі (діаметром 28 см), обідрано частково корені дуба (75 см в діаметрі, ботанічного пам'ятника природи). Обчислити розмір компенсації за заподіяну шкоду.

3.2.2 Практична робота № 2: Визначення розмірів компенсації за добування (збирання) та шкоду, заподіяну видам тварин і рослин, занесених до Червоної книги України

Відповідно до статті 20 Закону України “Про Червону книгу України” порядок справляння та розмір компенсації за незаконне добування, знищення або пошкодження видів тваринного і рослинного світу, занесених до Червоної книги України, а також за знищення чи погіршення середовища їх перебування (зростання), затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 7 листопада 2012 р. № 1030.

Розмір компенсації за незаконне добування, знищення або пошкодження видів тваринного і рослинного світу, занесених до Червоної книги України, а також за знищення чи погіршення середовища їх перебування (зростання) встановлений згідно з таблицями 1-3

РОЗМІР КОМПЕНСАЦІЇ

за незаконне добування, знищення або пошкодження тварин із числа видів, занесених до Червоної книги України, які постійно або тимчасово перебувають у природних умовах у межах території України, її континентального шельфу та виключної (морської) економічної зони

Назва видів тварин та їх таксономічний ранг	Розмір компенсації за категоріями тварин, гривень за один екземпляр						
	зниклі	зниклі у природі	зникаючі	вразливі	рідкісні	неоцінені	недостатньо відомі
Тип Кільчасті черви							
Клас Малоцетинкові черви							
Ряд Дошовики:							
ейзенія Гордєєва			12				
Клас П'явки							
Ряд Безхоботні п'явки:							
п'явка медична			8				
Тип Членистоногі							
Клас Павукоподібні							
Ряд Скорпіони:							
скорпіон кримський				10			
Ряд Сольпуги:							
сольпуга звичайна				10			
Клас Багатоніжки							
Ряд Двопарноногі:							
багатозв'яз гірський					6		
лептоюлюс Семенкевича					6		
Ряд Губоногі:							
мухоловка звичайна			66				
Клас Ногохвістки							
Ряд Подуроморфи:							
тетрадонтофора блакитна				10			
моруліна пухирчаста				10			
Клас Комахи							
Ряд Одноденки:							
екдіонурус єдиний			10				
гептагенія Самоха			10				
Ряд Веснянки:							
палінгенія довгохвоста			41				
Ряд Бабки:							
красуня блискуча кримська				21			
красуня-діва				21			
стрілка Ліндена					41		
дозорець-імператор				21			
кордулегастер кільчастий				21			
кордулегастер двозубчастий			21				
офігомфус Цецилія				21			
левкоринія білолоба			21				
бабка перев'язана				21			

Ряд Богомоли:							
емпуза смугаста				33			
емпуза піщана				33			
ірис плямистий					25		
боліварія короткокрила				33			
Ряд Прямокрилі:							
пилкохвіст Болдирева			41				
пилкохвіст лісовий				25			
пилкохвіст Плігінського			33				
пилкохвіст український				21			
дибка степова					25		
коник-товстун			41				
анадримадуза Ретовського				33			
цвіркун візантійський				33			
тріскачка ширококрила			41				
Ряд Ембії:							
ембія реліктова					25		
Ряд Рівнокрилі:							
кошеніль польська							23
Ряд Напівтвердокрилі:							
коранус сірий					27		
онкоцефал кримський							27
Ряд Твердокрилі:							
стрибун Бессера					27		
красотіл пахучий				133			
слимакоїд кримський, турун кримський				154			
турун угорський				154			
турун бесарабський				154			
турун Ештрайхера				154			
турун Менетріс				154			
турун Щеглова					144		
жужелиця Шевролата					144		
жужелиця дама					144		
псевдофенопс Якобсона				54			
турун печерний Дублянського					144		
плавунець широкий							30
плавунець дволінійний							30
стафілін волохатий					12		
бистрик короткокрилий				20			
стафілін Плігінського				20			
кведій карпатський				20			
скарабей священний			33				
цератофій багаторогий				12			
больбелязм однорогий				12			
бронзівка особлива				12			
жук-самітник				62			

жук-олень, рогач звичайний				250		
вусач великий дубовий західний			33			
вусач альпійський			33			
морітус темний			41			
вусач-червонокрил Келера			12			
вусач земляний хрестоносець (коренеїд хрестоносець)			41			
земляний вусач Мокржецького				33		
вусач мускусний			12			
златка блискуча	70					
плоскотілка червона			41			
ковалик Паррейса		54				
ковалик сплющений				41		
евритірея золота				41		
чекініола пластисцелідина		33				
хризоліна карпатська		33				
ореїна плагіата				41		
ореїна зелена				41		
левкомігус білосніжний				12		
брахіцерус зморшкуватий						6
ліксус катрановий				12		
жиряк гладенький					10	
Ряд Сітчастокрилі:						
аскалаф строкатий				25		
велетенський мурашиний лев західний		30				
мантіспа штирійська					20	
Ряд Скорпіонові мухи:						
комарівка італійська				33		
льодовичник Вествуда				54		
Ряд Волохокрилі:						
оксиетира жовтовуса				17		
Ряд Лускокрилі:						
махаон				133		
подаїрій				133		
поліксена				133		
аполлон		133				
мнемозина				133		
зегрис Евфема		83				
аврора біла				74		
жовтянка торф'яна		83				
носатка листоподібна					62	
люцина				33		
стрічкарка тополева				33		
райдужниця велика				33		

сонцевик фау-біле						15	
сатир залізний					21		
сатир евксинський					62		
клімена				33			
чорнушка Манто					21		
чорнушка Фегея				21			
трифіза Фрина				21			
сінниця Геро				33			
томарес Ногеля				33			
томарес Каллімах				33			
синявець піренейський				33			
синявець Римнус						83	
синявець Пилаон				33			
синявець Буадюваля (синявець ероїдес)			83				
синявець Бавій				33			
бражник мертва голова					320		
бражник дубовий					250		
бражник хорватський					250		
бражник скабіозовий					250		
бражник карликовий					250		
бражник Прозерпіна					250		
бражник південний молочайний					250		
сатурнія велика				250			
сатурнія мала					250		
сатурнія середня			250				
сатурнія руда				250			
шовкопряд кульбабовий				74			
шовкопряд белліона					62		
ендроміс березовий				74			
стрічка велика червона					250		
стрічка диз'юнктивна					250		
стрічка червоно-жовта					250		
стрічка блакитна				250			
стрічка орденська малинова					250		
каптурниця пишна					29		
каптурниця блискуча					29		
каптурниця срібляста					29		
каптурниця срібна					29		
совка Гайварда					29		
совка розкішна					29		
евхальція різнобарвна					29		
совка Трейчке					29		
совка сокиркова				41			
красик (пістрянка) веселий			41				
красик (пістрянка) понтійський					29		

ведмедиця велика			100			
ведмедиця-господиня			100			
Ряд Перетинчастокрилі:						
плероневра хвойна			62			
бластикотома папоротева					124	
рогохвіст-авгур					124	
ксифідрія строката				58		
коновія Маркевича			144			
орусус паразитичний				58		
пахіцефус степовий			62			
янус червононогий				58		
каламеута жовта				54		
цефус Загайкевича				58		
харакопіг скіфський			62			
ценеліда сітчаста				58		
мегалодонт середній					54	
абія виблискуюча					58	
абія блискуча					54	
агре Беккера					54	
сіобла бальзамінова					54	
трач схожий						54
долерус степовий					54	
долерус короткокрилий				54		
мегариса рогохвостова					54	
мегариса перлата					54	
доліхомітус головастий					54	
архірилея чорна					54	
тетрамеза пунктирована					54	
горіхотворка велетенська				54		
сапіга-полохрум				103		
сколія-гігант						41
сколія односмугова				103		
кампсосколія жовтоволоса			110			
дисцелія зональна					33	
целонітес кримський				103		
евмен трикрапковий				103		
оніхоптерохеїлюс Паласа			110			
паравеспа царська				103		
криптохіл кільчастий					33	
криптохіл червонуватий					33	
аноплій самарський					29	
амофіла сарептська					29	
церцеріс горбкуватий					33	
сфекс жовтокрилий					33	
сфекс рудуватий						41
лярра анафемська						33
стиз двокрапковий					33	
стиз смугастий					33	
стизоїд тризубий					29	

мелітурга булавовуса			33			
андрена червоноплямиста				29		
андрена велика				29		
андрена золотоніга				29		
андрена ошатна				29		
андрена степова				29		
мелітта Ванковича		110				
дазипода (мохнонога бджола) шипоносна				29		
галикт луганський				29		
бджола-муляр (бджола-ліпниця) Лефевбра		110				
мегахіла Жіро (бджола-листоріз Жіро)				29		
гоплітис рудий				29		
трахуза мохната				29		
стеліс кільчастий				29		
антофора чорновійчаста				29		
ксилокопа фіолетова (бджола-тесляр фіолетова)				33		
ксилокопа звичайна (бджола-тесляр звичайна)				33		
ксилокопа райдужна (бджола-тесляр райдужна)		110				
кубіталія чорна				33		
евцера армянська				33		
антофора коренаста				33		
джміль моховий				33		
джміль пахучий		33				
джміль глинистий			33			
джміль вірменський		41				
джміль яскравий			41			
джміль лезус			41			
джміль червонуватий				33		
джміль оперезаний				33		
ліометопум звичайний				29		
тапінома кінбурнська				29		
Ряд Двокрилі:						
ктенофора прикрашена				21		
ктир велетенський				19		
ктир шершенеподібний				17		
пилкоротиця південна				17		
зубарик стегнуватий				17		
зубарик грубоклубий		30				
зубарик чорнолапий					15	
пелекоцера широколоба				17		
красновуска Маккара		30				
псарус черевастий		30				
урофора Дзедушицького					15	

Тип Молюски							
Клас Двостулкові							
Ряд Устриці:							
устриця їстівна			8				
Тип Хордові							
Клас Міноги							
Ряд Міногоподібні:							
мінога карпатська			74				
мінога українська			74				
Клас Променепері риби							
Ряд Осетроподібні:							
осетер шип	110000						
стерлядь прісноводна			48000				
осетер атлантичний	110000						
осетер російський				48000			
севрюга звичайна				48000			
білуга звичайна			100000				
Ряд Короподібні:							
ялець звичайний				330			
ялець Данилевського			820				
ялець-андруга європейський				820			
вирезуб причорноморський			10000				
підуст волзький				330			
бистрянка російська			660				
шемая азовська				330			
шемая чорноморська				330			
шемая кримська			660				
гольян озерний			660				
рибець малий	348						
пічкур дунайський			205				
білоперий пічкур дністровський				330			
марена звичайна				330			
марена дніпровська			820				
марена кримська			205				
марена Валецького				330			
марена дунайсько-дністровська				330			
карась звичайний, карась золотий				330			
щипавка сибірська				330			
Ряд Щукоподібні:							
умбра звичайна					140		
Ряд Лососеподібні:							
лосось чорноморський			14000				
лосось дунайський, головатиця			14000				

харіус європейський				14000			
Ряд Тріскоподібні:							
минь річковий				330			
Ряд Кефалеподібні:							
кефаль рамада					165		
Ряд Вудильнікоподібні:							
морський чорт європейський				144			
Ряд Зеусоподібні:							
зеус звичайний, сонцевик звичайний					165		
Ряд Колючкоподібні:							
морська голка товсторила				330			
морська голка тонкорила				330			
морський коник довгорилий				41			
Ряд Скорпеноподібні:							
тригла жовта, морський півень жовтий					123		
Ряд Окунеподібні:							
лаврак європейський						205	
кам'яний окунь зебра							
судак морський, судак буговець			700				
судак волзький, Берш			660				
чоп звичайний, чоп великий					246		
чоп малий					246		
перкарина чорноморська					165		
йорж Балона						165	
йорж носар			165				
йорж смугастий				348			
зубарик звичайний						123	
пагель червоний							165
бопе смугастий							165
горбань темний					165		
умбріна світла, горбань світлий					205		
хроміс звичайний, морська ластівка						165	
гребінчастий губань золотистий					165		
зеленушка носата				330			
губань зелений					205		
трьохперка чорноголова				330			
риба-присосок європейська					165		
риба-присосок товсторила					165		
короткопера риба-присосок двоплямиста					165		

піскара сіра					123		
піскара бура					123		
бичок паганель					165		
бичок Букчича, бичок-рись					165		
бичок-каспіосома каспійський					165		
бичок-пуголовочок Браунера					165		
бичок-пуголовок зірчастий					165		
Ряд Камбалоподібні:							
арноглось середземноморська, камбала Кесслера					206		
Клас Земноводні							
Ряд Хвостаті земноводні:							
саламандра плямиста					248		
тритон дунайський					248		
тритон Кареліна					248		
тритон альпійський					248		
тритон карпатський					248		
Ряд Безхвості земноводні:							
ропуха очеретяна					206		
кумка жовточерева					206		
прудка жаба				165			
Клас Плазуни							
Ряд Ящірки:							
гекон середземноморський				165			
жовтопуз безногий, жовтопузик					1403		
ящірка зелена					1403		
Ряд Змії:							
мідянка звичайна					4000		
полоз жовточеревий, каспійський					4000		
полоз візерунковий				5000			
полоз сарматський, палласів					4000		
полоз лісовий, ескулапів				5000			
полоз леопардовий				5000			
гадюка Нікольського					4000		
гадюка степова					4000		
Клас Птахи							
Ряд Пеліканоподібні:							
пелікан рожевий				10000			
пелікан кучерявий				10000			
баклан чубатий				2063			
баклан малий				2063			
Ряд Лелекоподібні:							
чапля жовта					12063		

косар				12063			
коровайка				12063			
лелека чорний					14540		
Ряд Гусеподібні:							
казарка червоновола				10000			
гуска мала				10000			
лебідь малий					5000		
огар				2476			
нерозень					2300		
чернь червонодзьоба					2300		
чернь білоока				10 000			
гоголь					2300		
пухівка				2063			
савка			5000				
крех середній				2476			
Ряд Соколоподібні:							
скопа			120000				
шуліка рудий			120000				
шуліка чорний				120000			
лунь польовий					80000		
лунь степовий			80000				
лунь лучний				80000			
яструб коротконогий			80000				
канюк степовий					48000		
змієїд					56000		
орел-карлик					120000		
орел степовий			120000				
підорлик великий					56000		
підорлик малий					56000		
могильник					112000		
беркут				100000			
орлан-білохвіст					112000		
стерв'ятник			120000				
гриф чорний				112000			
сип білоголовий				112000			
балабан				112000			
сапсан					112000		
боривігер степовий			72 000				
Ряд Куроподібні:							
тетерук			3000				
глушець			10000				
орябок				2800			
Ряд Журавлеподібні:							
журавель сірий					15000		
журавель степовий			6190				
дрохва			20000				
хохітва			25000				
Ряд Сивкоподібні:							
лежень						1000	

пісочник великий					400		
пісочник морський				371			
кулик-довгоніг				413			
чоботар					400		
кулик-сорока				371			
коловодник ставковий			413				
баранець великий			413				
кульон тонкодзьобий			10000				
кульон великий			5000				
кульон середній			5000				
дерихвіст лучний					413		
дерихвіст степовий			495				
мартин каспійський			413				
крячок каспійський				371			
крячок малий					350		
Ряд Голубоподібні:							
голуб-синяк				371			
Ряд Совоподібні:							
пугач					10500		
сова болотяна					10500		
совка					10500		
сич волохатий					10500		
сичик-горобець				12500			
сова довгохвоста							9000
сова бородата					10500		
сипуха			15000				
Ряд Сиворакшеподібні:							
сиворакша			15000				
Ряд Дятлоподібні:							
жовна зелена				2000			
дятел білоспинний					1500		
дятел трипалій				2000			
Ряд Горобцеподібні:							
жайворонок сірий						371	
сорокопуд червоноголовий					413		
сорокопуд сірий					413		
шпак рожевий					413		
тинівка альпійська				571			
очеретянка прудка			700				
золотомушка червоночуба						371	
скеляр строкатий					413		
синиця біла					413		
вівсянка чорноголова					413		
Клас Ссавці							
Ряд Комахоїдні:							
їжак вухатий			1238				
хохуля руська			1238				
білозубка велика							200
бурозубка альпійська					600		

кутора мала					350		
Ряд Кажани:							
підковоніс малий				825			
підковоніс великий				825			
довгокрил звичайний	1000						
нічниця гостровуха				743			
нічниця велика				743			
нічниця довговуха				743			
нічниця Натгерера				743			
нічниця триколірна			843				
нічниця ставкова			843				
нічниця Брандта					700		
нічниця вусата				743			
нічниця водяна				743			
вухань звичайний				743			
вухань австрійський					700		
широковух європейський			843				
вечірниця руда				743			
вечірниця мала					743		
вечірниця велетенська			843				
нетопир звичайний				743			
нетопир-карлик						650	
нетопир середземноморський				743			
нетопир Натузюса						650	
нетопир кажановидний					743		
лилик двоколірний				743			
кажан пізній				743			
кажан північний					743		
Ряд Зайцеподібні:							
заєць білий					6000		
Ряд Гризуни:							
ховрах європейський	9000						
ховрах крапчастий			7000				
ховрах одеський						3500	
сліпак білозубий							300
сліпак подільський							300
сліпак піщаний						500	
сліпак буковинський							300
соня садова			619				
тушканчик великий					825		
ємуранчик звичайний				825			
мишівка лісова					825		
мишівка Штранда				825			
мишівка степова			743				
мишівка темна				825			
хом'як звичайний						1000	
хом'ячок сірий							950
полівка татранська					150		

полівка снігова				165			
строкатка степова			200				
сліпачок звичайний			200				
Ряд Хижі:							
ведмідь бурий			130000				
перегузня					2806		
горностаї						701	
норка європейська			5000				
тхір степовий			5000				
тхір лісовий						3000	
видра річкова						10317	
корсак					15000		
кіт лісовий				8000			
рись					20 000		
Ряд Ластоногі:							
тюлень-монах	120000						
Ряд Китоподібні:							
афаліна					100000		
морська свиня				100000			
дельфін звичайний						100000	
Ряд Парнокопитні:							
зубр		130000					
Ряд Непарнокопитні:							
кінь дикий		70 000					

Примітка.

За кожне знищене чи пошкоджене гніздо, нору, інше житло тварин з числа видів, занесених до Червоної книги України, компенсація здійснюється у трикратному розмірі.

За кожне вилучене яйце, а також за кожний ембріон у незаконно здобутої хребтної тварини розмір компенсації становить 50 відсотків розміру компенсації за один екземпляр даного виду тварин.

За шкоду, заподіяну внаслідок незаконної заготівлі ікри осетрових і лососевих риб з числа видів, занесених до Червоної книги України, розмір компенсації становить двадцятикратну вартість заготовленої ікри згідно з діючими роздрібними цінами на ікру вищого сорту.

Таблиця 2

РОЗМІР КОМПЕНСАЦІЇ
за знищення або погіршення середовища перебування тварин з числа видів,
занесених до Червоної книги України, у випадках, коли неможливо підрахувати
абсолютну кількість загиблих тварин

Назва видів тварин та їх таксономічний ранг	Розмір компенсації за категоріями тварин, гривень за знищення або погіршення одного гектара середовища перебування тварин						
	зниклі	зниклі у природі	зникаючі	вразливі	рідкісні	неоцінені	недостатньо відомі

Тип Кишковопорожнинні							
Клас Гідроїди							
Ряд Атекати:							
меризія азовська			30950				
Ряд Лімноедузи:							
оліндіас несподіваний				20635			
Тип Круглі черви							
Клас Нематоди							
Ряд Арелайміди:							
аксонолайм замковий				20635			
Ряд Хромадориди:							
хромадорина двоока			30 950				
Тип Кільчасті черви							
Клас Малоцетинкові черви							
Ряд Дошовики:							
ейзенія Гордєєва			51585				
Клас П'явки							
Ряд Безхоботні п'явки:							
археобдела каспійська				20635			
жабоп'явка алжирська			20635				
глотківка Щоголева				20635			
псевдотрохета п'ятикільчаста				30950			
п'явка медична			30950				
п'явка аптечна			30950				
трохета потайна			35080				
трохета Биковського				35 080			
Тип Членистоногі							
Клас Ракоподібні							
Ряд Голі зяброноги:							
бранхінекта лякаючи					35080		
бранхінекта маленька				41270			
бранхінекта східна			51585				
бранхіпус шаффера			51585				
танімастикс ставковий			51585				
бранхінела колюча			51585				
бранхінектела середня			51585				
дрепанозурус дволикий					35 080		
Ряд Мізиди:							
мізида аномальна			55715				
мізида зубчаста			55715				
мізида Варпаховського			55715				
Ряд Амфіподи:							
гмеліна Кузнецова				30950			

гмеліна маленька				30950			
ніфарг середній				30950			
іфігенела шаблінська				30950			
іфігенела колючконога			35080				
іфігенела Андрусова				30 950			
Ряд Десятиногі:							
широкопалій рак				51585			
морський кріт			55715				
трав'яний краб			55715				
волохатий краб			55715				
кам'яний краб			55715				
ксанто пореса			55715				
мармуровий краб			55715				
прісноводний краб			55715				
лісмата щетинконога				51585			
Ряд Веслоногі:							
смірновіелла редукована				51585			
кольпоциклоп прісноводний				51585			
кольпоциклоп шипуватий				5585			
гемідіаптом Рилова			51585				
спеодіаптомус Бірштейна				51585			
Тип Молюски							
Клас Черевоні							
Ряд Легеневі:							
ставковик булавоподібний				18570			
ставковик потовщений				18570			
оксихілюс Кобельта			20635				
гранарія зернова			30950				
серуліна зубчаста			30950				
хондріна вівсяна				18570			
перистома мердвенева			30950				
простеномфалія карпатська			20635				
трохулюс опушений				18 570			
дробація банатська			20635				
слимак великий строкатий				20635			
трохулюс Більца				20635			

плікутерія Любомирського				20635			
аріанта ефіопська				20635			
хондруля Більца				20635			
Ряд Передньозяберні:							
равлик кришечковий струмковий				20 635			
Клас Двостулкові							
Ряд Устриці:							
устриця їстівна				20635			
Ряд Венериди:							
гіпаніс левіускула				20 635			
гіпаніс складчастий				20 635			

Таблиця 3

РОЗМІР КОМПЕНСАЦІЇ
за незаконне добування, знищення або пошкодження рослин і грибів з числа видів,
занесених до Червоної книги України, а також за знищення чи погіршення
середовища їх зростання

Назва видів рослин і грибів та їх таксономічний ранг	Розмір компенсації за категоріями видів рослин і грибів, гривень за один екземпляр						
	зниклі	зниклі у природі	зникаючі	вразливі	рідкісні	неоцінені	недостатньо відомі
Відділ Плауноподібні							
Родина Молодильникові							
Молодильник озерний				49			
Родина Плаунові							
зелениця альпійська (дифазіаструм альпійський)					37		
зелениця сплюснута (дифазіаструм сплюснутий)					37		
зелениця Ісслера (дифазіаструм Ісслера)				49			
зелениця триколоскова (дифазіаструм триколосковий)			62				
зелениця Цайллера (дифазіаструм Цайллера)			62				
плаунець заплавний (лікоподієлла заплавна)				49			
плаун річний						62	
Родина Баранцеві							
баранець звичайний						62	
Родина Плаункові							

плаунчик швейцарський (плаунок швейцарський)		62					
плаунок плауноподібний				49			
Відділ Папоротеподібні							
Родина Адіантові							
адіант венерин-волос			62				
Родина Аспленієві							
аспленій чорний					37		
аспленій Білло			62				
аспленій Гейфлера			62				
Родина Міхурницеві							
міхурниця альпійська (пухирник альпійський)					37		
міхурниця гірська (пухирник гірський)					37		
міхурниця судетська (пухирник судетський)			62				
Родина Вудсієві							
вудсія альпійська			62				
вудсія ельбська			62				
Родина Геміонітидові							
анограмма тонколиста			62				
Родина Марсилеєві							
марсилея чотирилиста				49			
пілюльниця куленосна			62				
Родина Вужачкові							
гронянка півмісяцева				49			
гронянка ромашколиста			62				
гронянка багатороздільна					37		
гронянка віргінська			62				
Родина Сальвінієві							
сальвінія плаваюча						62	
Родина Синоптерисові							
краскучник верхівковий			62				
краскучник персидський			62				
лусківниця марантова (нотолена марантова)			62				
Відділ Голонасінні							
Родина Кипарисові							
яловець високий				164- 61500*			
яловець смердючий					82- 57400*		
Родина Соснові							
модрина польська			287- 69700*				
сосна кедрова (сосна кедрова європейська)				164- 61500*			

сосна крейдова				164-61500*			
сосна Станкевича (сосна піщундська різновид Станкевича)				164-61500*			
Родина Тисові							
тис ягідний (негній-дерево)				164-61500*			
Відділ Покритонасінні							
Родина Частухові							
кальдезія білозоролиста			62				
зіркоплідник частуховий			62				
Родина Цибулеві							
цибуля білувата			62				
цибуля лінійна				49			
цибуля коса			62				
цибуля перевдягнена			62				
цибуля Регеля					37		
цибуля савранська				49			
цибуля скіфська				49			
цибуля круглонога				49			
цибуля пряма					37		
цибуля ведмежа (черемша)						62	
нектароскордій болгарський					37		
Родина Амарилісові							
підсніжник Ельвеза				49			
підсніжник білосніжний (підсніжник звичайний)						62	
підсніжник складчастий				49			
білоцвіт літній				49			
білоцвіт весняний						62	
нарцис вузьколистий				49			
осінник пізньоцвітовий (штернбергія пізньоцвітова)				49			
Родина Ароїдні (Кліщинцеві)							
кліщинець білокрилий (аройник білокрилий)			62				
кліщинець східний (аройник східний)					37		
Родина Холодкові							
холодок Палласа (холодок коротколистий)				49			
Родина Асфodelові							
золотень жовтий (асфodelіна жовта)						62	
еремур показний			62				
еремур кримський			62				
Родина Пізньоцвітові							

брандушка різнобарвна (пізньоцвіт різнобарвний)			49			
пізньоцвіт анкарський			49			
пізньоцвіт осінній					62	
пізньоцвіт Фоміна			49			
пізньоцвіт тінювий			49			
Родина Осокові						
осока біла			62			
осока двоколірна			62			
осока богемська			49			
осока буріюча			62			
осока Буксбаума			49			
осока тонкокореневищна			49			
осока Девелла			49			
осока збіднена					37	
осока дводомна			49			
осока темно-бура					37	
осока кулястоподібна			62			
осока торфова			62			
осока Хоста			49			
осока Лахеналія			62			
осока блискуча			62			
осока пажитницеподібна			62			
осока притуплена					37	
осока малоквіткова			49			
осока лапкоподібна					37	
осока скельна					37	
осока житня			49			
осока щетиниста			62			
осока затінкова					62	
осока піхвова			62			
меч-трава болотна			49			
ситняг карніолійський			62			
ситняг сосочкоподібний			62			
ситняг багатостебловий		62				
ситняг гостролусковий			62			
комишник двороздільний (комишник двозонтиковий)			62			
куга гострокінцева			49			
сашник іржавий			49			
Родина Гіацинтові						
гіацинтик Палласів			49			
рястка двозначна			62			
рястка Буше					62	
рястка гірська			49			
рястка відігнута			49			
Родина Півникові						
шафран вузьколистий (шафран сузький)					62	

шафран банатський				49			
шафран Гейфелів						62	
шафран Палласа				49			
шафран сітчастий						62	
шафран гарний				49			
шафран кримський				49			
косарики черепитчасті				49			
косарики італійські			62				
косарики болотні			62				
косарики тонкі				49			
півники рогаті			62				
півники борові				49			
півники понтичні				49			
півники несправжньоосмикавцеві					37		
півники сибірські				49			
Родина Ситникові							
ситник бульбистий				49			
ситник кулястоплодий			62				
ситник тупопелюстковий			62				
Родина Лілійні							
еритроній собачий зуб					37		
рябчик шаховий				49			
рябчик малий				49			
рябчик гірський			62				
рябчик руський				49			
лілія лісова						62	
лілійка пізня (лойдія пізня)					37		
гадюча цибулька гроноподібна			62				
тюльпан двоквітковий				49			
тюльпан гранітний				49			
тюльпан бузький				49			
тюльпан змієлистий				49			
тюльпан дібровний				49			
тюльпан Шренка				49			
тюльпан скіфський			62				
Родина Зозулинцеві (Орхідні)							
плодоріжка блощична (зозулинець блощичний)				49			
плодоріжка запашна (зозулинець запашний)				49			
плодоріжка рідкоквітка (зозулинець рідкоквітковий)				49			
плодоріжка салепова (зозулинець салеповий)				49			
плодоріжка болотна (зозулинець болотний)				49			

плодоріжка розмальована (зозулинець розмальований)			49			
плодоріжка пірамідальна (анакампт пірамідальний)			49			
булатка великоквіткова				37		
булатка довголиста				37		
булатка червона				37		
язичок зелений				37		
комперія кримська		62				
коральковець тричінадрізаний				37		
зозулині черевички справжні			49			
зозульки серценосні (пальчатокорінник серценосний)			49			
зозульки Фукса (пальчатокорінник Фукса)					62	
зозульки іберійські (пальчатокорінник іберійський)				37		
зозульки м'ясочервоні (пальчатокорінник м'ясочервоний)			49			
зозульки плямисті (пальчатокорінник плямистий)			49			
зозульки травневі (пальчатокорінник травневий)				37		
зозульки римські (пальчатокорінник римський)			49			
зозульки бузинові (пальчатокорінник бузиновий)			49			
зозульки трансильванські (пальчатокорінник трансильванський)		62				
зозульки Траунштейнера (пальчатокорінник Траунштейнера)				37		
коручка ельбська				37		
коручка темно-червона			49			
коручка чемерникоподібна (коручка широколиста)					62	
коручка дрібнолиста				37		
коручка болотна			49			
коручка пурпурова				37		
надбородник безлистий		62				
гудіера повзуча			49			
билинець довгорогий			49			
билинець щільноквітковий			49			
билинець найзапашніший		62				
м'якух болотний (гамарбія болотна)		62				

бровник однобульбовий (герміній однобульбовий)		62				
ремнепелюстник козячий			49			
лімодор недорозвинений					62	
жировик Льозеля			49			
возуліні сльози серцелисті			49			
возуліні сльози яйцеподібні					62	
глевчак однолистий (малаксис однолистий)			49			
неотінея тризубчаста (зозулинець тризубчастий)		62				
неотінея обпалена (зозулинець обпалений)		62				
гніздівка звичайна					62	
неотіанта каптурувата		62				
чорнянка карпатська (нігрителя карпатська)		62				
офрис бджолоносна		62				
офрис комахоносна		62				
офрис оводоносна		62				
офрис кримська		62				
зозулинець чоловічий			49			
зозулинець шоломоносниий			49			
зозулинець блідий		62				
зозулинець прованський		62				
зозулинець дрібнокрапчастий		62				
зозулинець пурпуровий			49			
зозулинець прикрашений		62				
зозулинець мавп'ячий			49			
зозулинець Ванькова						62
любка дволиста					62	
любка зеленоквіткова					62	
псевдорхіс білуватий (лейкорхіс білуватий)			49			
скрученик приємний		62				
скрученик спіральний		62				
стевеніела сатиріподібна		62				
траунштейнера куляста			49			
Родина Тонконогові						
мітлиця альпійська						62
мітлиця скельна		62				
зеленоплідниця фіолетова				37		
золотобородник цикадовий			37			
пирій ковилolistий					62	
костриця крейдова					62	
костриця гірська			49			
костриця різнолиста			49			
костриця блідувата				37		
костриця Порціуса			49			

костриця скельна						62	
келерія Талієва						62	
горянка дворядна			62				
дволусківниця зігнута							62
тонконіг Ремана					37		
тонконіг кримський							62
ламкококосник ситниковий					37		
регнерія палермська			62				
сеслерія голуба			62				
ковила дивна							62
ковила відмінна			62				
ковила шорстка							62
ковила дніпровська				49			
ковила короткокрила							62
ковила Браунера						62	
ковила волосиста						62	
ковила пухнастолиста				49			
ковила відокремлена				49			
ковила донецька							62
ковила облудна							62
ковила гранітна							62
ковила різнолиста							62
ковила Лессінга						62	
ковила каменелюбна						62	
ковила азовська							62
ковила травнева							62
ковила Мартиновського							62
ковила гірська							62
ковила пірчаста				49			
ковила поетична				49			
ковила найкрасивіша				49			
ковила Сирейщикова				49			
ковила вузьколиста				49			
ковила закарпатська			62				
ковила українська						62	
ковила Залеського				49			
пшениця дика однозернянка						62	
цингерія Біберштейна							
Родина Рускусові							
рускус під'язиковий (голчатка під'язикова)						287	
Родина Шейхцерієві							
шейхцерія болотна				49			
Родина Їжачоголівкові							
їжача голівка вузьколиста			62				
Родина Тофільдієві							
тофільдія чашечкова				49			
Родина Rogozovі							
рогіз малий			62				

Родина Фісташкові							
фісташка туполиста						287-69700*	
щитолісник звичайний					37		
Родина Селерові (Зонтичні)							
морквіниця прибережна (зореморквиця прибережна)				49			
ласкавець жовтецевий			62				
ласкавець тонкий				49			
свистуля татарська					37		
критмій морський (критм морський)						615	
колючконос Сіборпа		62					
борщівник лігустиколистий					37		
борщівник пухнастий							62
палімбія солончакова				49			
палімбія тургайська			62				
прангос трироздільний					37		
рум'я критмолиста						62	
жабриця Лемана					37		
тринія Біберштейна					37		
Родина Барвінкові							
кендир венеційський				49			
Родина Айстрові (Складноцвіті)							
деревій голий					37		
котячі лапки карпатські					287		
роман карпатський			62				
полин Дзевановського						615	
полин суцільнобілий						615	
айстра альпійська					37		
будяк пагорбовий			62				
відкасник осотоподібний				49			
відкасник татарниколистий				49			
волошка великопридаткова			62				
волошка короткоголова				49			
волошка козяча						62	
волошка Компера				49			
волошка донецька				49			
волошка Конки			62				
волошка перлиста			62				
волошка білоперлинна			62				
волошка Пачоського			62				
волошка первинногерберова			62				
волошка первинноперлинна			62				
волошка несправжньооблідолускова					37		

волошка верболиста		62				
волошка Сарандінакі			49			
волошка напівзаконна						62
волошка Стевена					62	
волошка Талієва			49			
волошка Ванькова					62	
осот різнолистий						62
скереда Жакена				37		
сугайник угорський				37		
сугайник штирійський				37		
головатень високий					62	
злінка альпійська				37		
злінка залозиста		62				
юринея Талієва						62
серпій донецький (клязея донецька)				37		
серпій донський (клязея донська)				37		
лагозерис пурпуровий			49			
короличка пізня		62				
білотка альпійська		62				
язичник сивий		62				
язичник сибірський (язичник буковинський, язичник український)			49			
чихавка язичкова (деревій язичковий)				37		
чихавка тонколиста (деревій Шура)				37		
соссюрея альпійська				37		
соссюрея різноколірна		62				
соссюрея Порціуса				37		
зміячка австрійська (скорзонера австрійська)		62				
жовтозілля карпатське				37		
жовтозілля Бессера			49			
жовтозілля кримське				37		
козельці донецькі					62	
Родина Барбарисові						
оставник одеський (гімноспермій одеський)			49			
Родина Березові						
береза дніпровська					287-69700*	
береза низька			164-61500*			

береза Клокова			287- 69700*				
береза темна					82- 57400*		
Родина Шорстколисті							
громовик гранітний			62				
громовик багатолістий				410			
громовик донський						615	
трубоцвіт Біберштейна					37		
Родина Капустяні (Хрестоцвіті)							
бурачок Борзи				410			
бурачок голоніжковий				410			
бурачок савранський			615				
очки гладенькі					37		
капуста кримська			615				
жеруха грецька				49			
жеруха ніжна			62				
ложечниця польська (ложечниця піренейська)			62				
катран шершавий				49			
катран великоквітковий				49			
катран коктебельський					37		
катран морський				49			
катран мітридатський				49			
катран пірчастонадрізаний				49			
катран Стевена				49			
катран татарський				49			
дворядник крейдовий				49			
крупка айзоподібна			615				
жовтушник кринківський			62				
жовтушник український				49			
вайда прибережна				49			
хрінниця сиваська				49			
хрінниця Турчанинова			615				
місячниця оживаюча (лунарія оживаюча)						62	
левкой запашний					37		
редька приморська				49			
шиверекія подільська						62	
соболєвськія сибірська					37		
шильник водяний		62					
жовтушниця Талієва (сиренія Талієва)				49			
Родина Дзвоникові							
дзвінка кримська (аденофора кримська)					37		
дзвоники карпатські					37		
дзвоники Кладни					287		
Родина Каперцеві							

клеома птахоніжкоподібна (клеома сива, клеома донецька)			62				
Родина Жимолостеві							
ліннея північна			615				
жимолость голуба (жимолость синя)					287		
Родина Гвоздичні							
роговик Біберштейна						615	
гвоздика бессарабська			62				
гвоздика гренобльська (гвоздика граціанопольська)		62					
гвоздика бузька				410			
гвоздика несправжньопізня				49			
гвоздика гарна					37		
роговиця роговикова					37		
пустельниця головчата					37		
лещиця скупчена				49			
лещиця дністровська				49			
сонцenasінник таємний	62						
мінуарція рідкоkwіткова					287		
мінуарція гостропелюсткова					37		
мерингія бузька					287		
смілкоkwітка Завадського (смілка Завадського)					37		
смілка крейдова				49			
смілка бузька				49			
смілка яйлинська			615				
смілка литовська						62	
смілка Ситника				49			
смілка зеленоkwіткова					37		
Родина Бруслинові							
бруслина карликова				410			
Родина Лободові							
курай туполистя				49			
Родина Чистові							
чист кримський						615	
сонянчик гладкий			615				
сонцевіт (сонянка сива)					287		
Родина Березкові							
плетуха сольданелова		62					
Родина Товстолісті							
борідник шерстистоволосистий					37		
борідник паростковий					37		
родіола рожева				49			
очиток застарілий					37		
молодило мармурове			62				

молодило гірське					37		
Родина Черсакові							
головачка Дмитра			615				
головачка Литвинова			62				
коломончок зігнутий					37		
Родина Росичкові							
альдрованда пухирчата					37		
росичка середня				49			
росичка довголиста				49			
Родина Руслицеві							
руслиця угорська				49			
Родина Вересові							
суничник дрібноплодий					82- 57400*		
хамедафна чашкова (торфяниця чашкова)			410				
наскельниця лежача					287		
журавлина дрібноплода			410				
рододендрон східнокарпатський (рододендрон миртолистий)						615	
Родина Молочайні							
				49			
молочай прибережний							
молочай густоволохатоплодий			62				
молочай волинський					37		
Родина Бобові							
астраганта арнакантова				410			
астрагал піщаний				49			
астрагал дніпровський					37		
астрагал крейдолобний					287		
астрагал шерстистоквітковий				49			
астрагал безстрілковий					37		
астрагал сизий				410			
астрагал Геннінга					37		
астрагал Крайни					287		
астрагал монпельйський				410			
астрагал одеський					287		
астрагал понтійський				49			
астрагал зігнутий			62				
					37		
астрагал сарептський							
астрагал щетинистий			62				
астрагал подібний					37		
астрагал донський					37		
астрагал яйцеплідний					37		
астрагал Цингера			615				

калофака волзька			410			
карагана скіфська			410			
зіновать біла			410			
зіновать Блоцького				287		
зіновать гранітна			410			
зіновать Пачоського				287		
зіновать подільська			410			
зіновать Рошеля				287		
зіновать Вульфа			410			
дрік малонасінний		615				
дрік скіфський					615	
дрік чотиригранний		615				
дрочок крилатий				287		
солodka гола					62	
солодушка крейдова		62				
солодушка солодушкова		62				
солодушка українська		62				
підковка чубата (гіпокрепіс чубатий)				37		
чина гладенька				37		
чина трансильванська		62				
чина ряба			49			
сочевиця східна		62				
люцерна приморська			49			
люцерна шебениста					62	
еспарцет Палласа			49			
еспарцет Васильченка		62				
пташник крихітний			49			
горох високий					62	
сокироносиця струнка (в'язіль стрункий)			49			
софора китникоподібна		62				
конюшина темно-каштанова				37		
конюшина червонувата				37		
Родина Букові						
дуб кошенільний (дуб австрійський)					82-57400*	
Родина Франкенієві						
франкенія припорошена			49			
Родина Тирличові						
тирлич безстебловий				37		
тирлич роздільний				287		
тирлич жовтий			49			
тирлич сніговий		62				
тирлич крапчастий			49			
тирлич мішкоподібний		62				
тирлич весняний		62				

сверція багаторічна (бешишниця багаторічна)				49			
Родина Геранієві							
грабельки Бекетова					37		
Родина Кулівниці							
кулівниця вузькопелюсткова					37		
Родина Губоцвіті							
змієголовник австрійський				49			
змієголовник Рюйша						62	
гісоп крейдовий						615	
глуха кропива гола					37		
мікромерія чебрецелиста					287		
залізняк скіфський						62	
шавлія кременецька					37		
шавлія скабіозолиста						62	
шоломниця крейдова						615	
шоломниця весняна					287		
чистець вузьколистий					287		
чебрець кальміуський							615
чебрець прибережний				410			
Родина Пухирникові							
товстянка альпійська					37		
товстянка двоколірна			62				
товстянка звичайна				49			
пухирник південний				49			
пухирник Брема		62					
пухирник середній				49			
пухирник малий				49			
Родина Кермекові							
армерія покутська	62						
кормечник злаколистий				49			
кормечник червонуватий				49			
кормек чурюкський				49			
Родина Льонови							
льон бессарабський						615	
льон Палласів					287		
Родина Плакунові							
плакун чебрецелистий				49			
Родина Бобівникові							
плавун щитолистий				49			
Родина Селітрянкові							
селітрянкa Шобера			615				
Родина Маслинові							
ясен білоцвітний					82- 57400*		
бузок угорський				164- 61500*			
Родина Онагрові							
людвігія болотна		62					

Родина Вочкові							
повстянка дніпровська (цимбохазма дніпровська)					287		
накорінниця червона (дифеліпея червона)			62				
шолудивник високий		62					
шолудивник Едера			62				
шолудивник королівський				49			
шолудивник лісовий				49			
дзвінець крейдовий							62
Родина Півонієві							
півонія кримська				49			
півонія тонколиста				49			
Родина Макові							
мачок жовтий				49			
Родина Гречкові							
кучерявка кушова			615				
кучерявка відігнута					287		
кисличник двостовпчиковий					37		
Родина Первоцвіті							
переломник Козо- Полянського			62				
вовна гірська пухнаста (кортуза Маттіолі підвид пухнаста)			62				
цикламен Кузнецова			62				
первоцвіт борошністий		62					
первоцвіт Галлера					37		
первоцвіт дрібний					37		
Родина Жовтецеві							
горицвіт весняний						62	
горицвіт волзький						62	
аконіт Бессера				49			
аконіт Жакена					37		
аконіт опушеноплідий				49			
аконіт несправжньопротитруйний					37		
вітеринка нарцисоквіткова (анемона нарцисоквіткова)				49			
орлики чорніючі					37		
орлики трансильванські			62				
водяний жовтець плаваючий				49			
рутовик коріандролістий			62				
дельфіній високий					37		
дельфіній Палласа					37		
дельфіній яскраво-червоний					37		
дельфіній руський				49			
дельфіній Сергія				49			
сон великий				49			

сон розкритий						62	
сон лучний (сон чорніючий, сон богемський)						62	
сон Шерфеля (сон білий)					37		
сон кримський						62	
жовтець Тора (жовтець татранський)					37		
рутвиця смердюча			62				
рутвиця гачкувата					37		
Родина Жостерові							
жостір фарбувальний						287	
Родина Розові							
вишня Клокова				164- 61500*			
глід Пояркової				164- 61500*			
глід Турнефора				164- 61500*			
дріада восьмипелюсткова					287		
шипшина Чацького						615	
шипшина донецька							615
берека						287- 69700*	
таволга польська			615				
вальдштейнія гравілатоподібна				49			
Родина Рутові							
ясенець білий						37	
Родина Вербові							
верба альпійська			615				
верба трав'яна					287		
верба лапландська				410			
верба чорнична				410			
верба туполиста					287		
верба Старке				410			
Родина Ломикаменеві							
ломикамінь аїзоподібний			62				
ломикамінь переломниковий					37		
ломикамінь мохоподібний					37		
ломикамінь бульбистий			62				
ломикамінь карпатський					37		
ломикамінь зернистий			62				
ломикамінь болотний				49			
ломикамінь жовто-зелений					37		
ломикамінь супротивнолистий		62					
ломикамінь напівзонтиковий			62				
Родина Ранникові							
ранник крейдовий						615	
ранник донецький						615	

ранник гранітний							615
ранник весняний				49			
дивина розлога			62				
Родина Веронікові							
льонок бессарабський							62
льонок крейдовий				49			
вероніка безлиста					287		
вероніка стокроткова			62				
вероніка кущикова					287		
Родина Пасльонови							
беладонна звичайна				49			
скополія карніолійська						62	
Родина Клокичкові							
клокичка периста					287		
Родина Тамариксові							
тамарикс стрункий				410			
Родина Тимелієві							
вовче лико пахуче (боровик)				410			
вовче лико Софії			615				
вовче лико кримське			615				
Родина Липові							
липа пухнастостовпчикова			287- 69700*				
Родина Водяногоріхові							
водяний горіх плаваючий						62	
Родина Валеріанові							
остіжник валеріаноподібний (центрантус валеріаноподібний)			62				
Родина Фіалкові							
фіалка біла					37		
фіалка Джоя				49			
фіалка кримська (фіалка скельна)					37		
Відділ Жовтозелені водорості							
Родина Вошерієві							
вошерія прибережна					37		
Відділ Бурі водорості							
Родина Діктиотові							
діктиота дихотомічна				49			
Родина Ектокарпові							
ектокарпус стручковатий				49			
пілайела прибережна					37		
Родина Кладостефові							
кладостефус губчастий					37		
кладостефус кільчастий					37		
Родина Пунктарієві							
пунктарія широколиста					37		
пунктарія хвиляста					37		

Родина Сперматохнові							
сперматохнус особливий				49			
стилофора ніжна				49			
Родина Сфацелерієві							
сфацелярія карликова				49			
Родина Сцитосифонові							
петалонія зостеролисна				49			
Родина Акрохетові							
родохортон пурпуровий					37		
Родина Батрахоспермові							
батрахоспермум зовнішньоплідний				49			
батрахоспермум драглистий					37		
Родина Дазієві							
евпогодон короткогострокінцевий				49			
Родина Гельмінтокладієві							
гельмінтора розчепірена				49			
Родина Гоніотрихієві							
хроодактилон розгалужений					37		
хроодактилон Волле					37		
стілонема альсідії					37		
Родина Немаліонові							
немаліон глистоподібний				49			
Родина Філофорові							
філофора псевдорюгата			70				
Родина Родомелієві							
осмундея гібридна				49			
осмундея зрізана				49			
полісифонія дрібношипова				49			
лофосифонія повзуча					37		
птеросифонія пірчаста					37		
лорансія чашоподібна					37		
Родина Тореві							
торея найрозгалуженіша					37		
Родина Церамієві							
калітамніон зернистий				49			
Родина Бріопсієві							
бріопсіс адриатичний				49			
Родина Кодієві							
кодіум черв'якуватий					37		
Родина Ульвові							
ентероморфа азовська					37		
Родина Гідродікцієві							
педіаструм Каврайського				49			
евастропсіс Ріхтера				49			
Родина Хетофорові							
стигеоклоніум пучкуватий				49			
Родина Едогонієві							

бульбохета майже квадратна				49			
едогоній косопоровий різновид донський					37		
Родина Сифонокладові							
сифонокладус маленький					37		
Родина Кладофорові							
хетоморфа Зернова				49			
кладофора вадорська					37		
кладофора далматська					37		
кладофоропсис шкірястий					37		
Родина Мужоцієві							
рора англійська				49			
Родина Спірогірові							
спірогіра Рейнгарда				49			
Родина Гонатозігові							
гонатозігон волохатий					37		
генікулярія спіротенієва				37			
пеніум Борге				49			
Родина Десмідієві							
бамбузіна Бребіссона					37		
десмідіум Бейлі					37		
оокардіум простягнутий				49			
Родина Нітелові							
нітела струнка				49			
нітела найтонша					37		
толіпела проліферуюча					37		
Родина Нітелопсидові							
нітелопсис притуплений					37		
Родина Харові							
хара Брауна				49			
хара сивіюча					37		
хара витончена					37		
хара мохувата				49			
лампротамніум пухирчастий				49			
Відділ Печіночники							
Родина Таргіонієві							
таргіонія підлиста					62		
Родина Клевесві							
аталамія Спатиза					62		
Родина Гапломітрієві							
гапломітрій Гукера			103				
Родина Скапанієві							
скапанія компактна					62		
скапанія швейцарська					62		
Родина Цефалозієві							
плеврокладула білувата					62		
Родина Фруланієві							
фруланія Яка					62		
Родина Леженесві							

кололеженея Россетта					62		
Відділ Мохи							
Родина Сфагнові							
сфагн балтійський					62		
сфагн блискучий			103				
сфагн Вульфа			103				
сфагн м'який				82			
сфагн тоненький				82			
Родина Тимієві							
тимія мекленбурзька			103				
Родина Птихомітрієві							
кампіlostелій скельний					62		
Родина Фісидентові							
фісиденс джерельний					62		
фісиденс рудуватий					62		
фісиденс струмковий					62		
Родина Дитрихові							
селанія сизувата					62		
Родина Левкобрієві							
дикранодонцій шорсткий					62		
Родина Потієві							
анектангій Ганделя					62		
генедієла Гайма					62		
птеригоневр Козлова					62		
тортела ламка					62		
тортула Ранда					62		
цинклідот водяний					62		
Родина Сплахнові							
тейлорія язичкова					62		
Родина Меезієві							
меезія багнова				82			
меезія довгоніжкава	103						
меезія тригранна			103				
палудела відстовбурчена			103				
Родина Плагіомнієві							
псевдобрій цинклідієподібний					62		
Родина Гукерієві							
гукерія блискуча					62		
Родина Амблістегієві							
анакамтодон сплахноподібний				82			
конардія компактна					62		
псевдокалієргон плауноподібний				82			
псевдокалієргон трирядний			103				
Родина Калієргонові							
скорпідій скорпіоноподібний				82			
Родина Лескеєві							
птиходій складчастий					62		
Родина Туїдієві							

гелодій Бландова				82			
Родина Брахицецеві							
паламокладій справжньозелений					62		
Родина Плагіотецеві							
ортотецій рудуватий					62		
плагіотецій некероподібний					62		
Родина Пілезіадельфові							
гетерофіл споріднений					62		
Родина Левкодонтів							
птерогоній граціозний					62		
Родина Некерові							
некера Мензіса					62		
Відділ Аскоміцети, Сумчасті гриби							
Родина Веррукарієві							
леукокарпія біаторова			103				
Родина Кладонієві							
кладонія зірчаста					62		
Родина Коллемові							
лептогіум черешицеподібний				82			
лептогіум насічений				82			
лептогій шредера				82			
Родина Гіалектові							
белонія геркулінська				82			
гіалекта стовбурова					62		
Родина Ікмадофільні							
тамнолія щетиниста				82			
Родина Мегаспорові							
агрестія щетиниста (аспіцілія щетиниста)				82			
аспіцілія кушиста				82			
аспіцілія блукаюча			103				
Родина Леканорові							
ризоплака темноглазкова					62		
леканора Реутера					62		
Родина Лобарієві							
лобарія широка				82			
лобарія легенеподібна				82			
стікта закопчена				82			
стікта лісова				82			
Родина Нефромові							
нефрома рівна				82			
нефрома загорнута				82			
Родина Паннарієві							
паннарія шерстиста				82			
пармеліела щетинистолиста					62		
Родина Пармелієві							
алекторія паросткова				82			
аллоцетрарія Океза					62		

цетрарія степова (целокаулон степовий)				82			
дактиліна мадрепорова					62		
летарієла переплутана			103				
меланохалеа елегантна (меланелія елегантна)					62		
ксантопармелія грубозморшкувата (пармелія грубозморшкувата, неофусцелія грубозморшкувата)				82			
пармотрема перлинова (пармотрема китайська)					62		
тукнерарія Лаурера (тукерманопсис лаурера)					62		
уснея квітуча, бородач квітучий				82			
доліхоуснея найдовша (уснея найдовша, бородач найдовший)				82			
ксантопармелія загорнута (ксантопармелія камчадальська)				82			
Родина Пельтигеріві							
солоріна мішкувата				82			
солоріна двоспорова				82			
Родина Рамалінові							
рамаліна канарська					62		
рамаліна рвана					62		
рамаліна понтійська			103				
Родина Роччелові							
роччела водоростеподібна					62		
Родина Стереокаулонові							
сквамарина щетиниста					62		
сквамарина сочевиценосна				82			
сквамарина небезпечна				82			
Родина Телосхістові							
фульгензія пустельна			103				
русавскія долоненосна			103				
сейрофора ямчаста (телосхістес ямчастий, ксантоанаптіхія ямчаста)				82			
сейрофора загадкова (ксантоанаптіхія загадкова)					62		
Родина Умбілікарієві							
ласалія пухирчаста					62		
ласалія російська					62		
умбілікарія багатолістоподібна					62		

Родина Фісцієві							
гетеродермія прекрасна					62		
торнабея щитоподібна					62		
Відділ Базидіоміцети, Базидіальні гриби							
Родина Трихоломові							
ліхеномфалія Гудсонова (омфаліна гудсонова, ботридина зелена)					62		
Відділ Сумчасті гриби							
Родина Дісцинові							
строчок Слоневського					62		
Родина Гельвелові							
гельвела монашка					62		
Родина Зморшкові							
зморшок товстоногий					62		
зморшок степовий					62		
Родина Саркосомові							
саркосома куляста					62		
Родина Трюфелеві							
трюфель літній			2500				
Відділ Базидієві гриби							
Родина Печерицеві							
печериця мухомороподібна			62				
печериця Романьезі			62				
печериця таблитчаста			62				
білопечериця довгокоренева			62				
білопечериця Мозера					37		
білопечериця дівоча					37		
білогнойовик Богуша			62				
Родина Мухоморові							
мухомор Цезаря			62				
мухомор щетинистий			62				
лімацела степова							62
Родина Болбітєві							
галеропсис пустельний			62				
Родина Боровикові							
боровик бронзовий				49			
моховик паразитний					37		
боровик королівський			62				
філопор рожево-золотистий			62				
шишкогриб лускатий			62				
Родина Катателазмові							
катателазма царська					37		
Родина Решіточникові							
решіточник червоний					37		
квітохвісник Архера			62				
кальмарник веретеноподібний					37		
Родина Клаварієві							
клаваріадельф товкачиковий					37		

Родина Павугинникові							
крепідот македонський				49			
білопавутинник бульбистий					37		
Родина Ентоломові							
ентолома смердюча (рожевопластинник смердючий)					37		
Родина Фомітописові							
модринофомес лікарський (модринова губка)	62						
Родина Геастрові							
міріостома шийкова (міріостома дірчаста, міріостома стрижеввидна)					37		
Родина Гомфові							
гомф булавоподібний			62				
Родина Герицієві							
герицій коралоподібний				49			
Родина Гігрофорові							
гігроцибе ковпакоподібна					37		
Родина Дошовикові							
порхавка болотяна			62				
дошовик соскоподібний				49			
Родина Меріпілові							
грифола листувата				49			
Родина Свинухові							
свинуха Зерової			62				
Родина Веселкові							
мутин собачий					37		
мутин малиновий					37		
веселка подвоєна (диктіофора подвоєна)			62				
Родина Фелоринієві							
фелоринія Геркулесова							62
Родина Пізолітові							
пізоліт безкореневий					37		
Родина Трутовикові							
трутовик коренелюбний					37		
трутовик зонтичний					37		
Родина Сироїжкові							
хрящ-молочник золотисто- жовтий				49			
хрящ-молочник криваво- червоний				49			
хрящ-молочник чорний					37		
сироїжка синювата				49			
Родина Склеродермові							
склеродерма зірчаста							62
Родина Листочневі							

листочня кучерява			62				
Родина Рядовкові							
флокулярія Рікена				49			
ліофіл Фавре			62				
феолепіота золотиста				49			
рядовка величезна					37		
рядовка опенькоподібна				49			

* Розмір компенсації за незаконне добування видів дерев залежно від їх діаметру:

Діаметр дерева біля шийки кореня, сантиметрів	Розмір компенсації за категоріями видів дерев (за кожне знищене дерево залежно від його діаметра, гривень за один екземпляр)						
	зниклі	зниклі в природі	зникаючі	вразливі	рідкісні	неоцінені	недостатньо відомі
до 6	287	287	287	164	82	287	287
6,1-10	492	492	492	287	123	492	492
10,1-14	574	574	574	369	205	574	574
14,1-18	656	656	656	451	287	656	656
18,1-22	11070	11070	11070	9020	7380	11070	11070
22,1-26	15580	15580	15580	13530	11890	15580	15580
26,1-30	20090	20090	20090	18040	20500	20090	20090
30,1-34	28490	28490	28490	26445	25420	28490	28490
34,1-38	36900	36900	36900	34850	32800	36900	36900
38,1-42	45305	45305	45305	43255	38950	45305	45305
42,1-46	61500	61500	61500	53300	45100	61500	61500
46,1-50	69700	69700	69700	61500	57400	69700	69700

2. За знищення або пошкодження дерев до ступеня припинення росту з діаметром стовбура понад 50 сантиметрів розмір компенсації збільшується на 1640 гривень за кожний сантиметр діаметра.

За пошкодження дерев до ступеня неприпинення росту з діаметром стовбура понад 50 сантиметрів розмір компенсації збільшується на 820 гривень за кожний сантиметр діаметра.

За знищення чи пошкодження кущів або ліан віком до трьох років включно розмір компенсації зменшується вдвічі за цілу рослину.

До категорії пошкоджених дерев до ступеня припинення росту належать дерева з переломом стовбура, понад 30 відсотками обдертої кори периметра дерева незалежно від довжини за висотою стовбура, обшморгом крони більше половини її довжини, обдертими та обламаними скелетними коренями понад половину периметра стовбура, а також повалені дерева та ті, що мають спричинений дією антропогенних факторів нахил більше як 30 відсотків вертикальної осі, та зрубані, викорчовані чагарники.

До категорії пошкоджених дерев до ступеня неприпинення росту належать дерева з обламаними вершинами або обшморганою кроною від 1/3 до 1/2 її довжини, обдертою корою від 10 до 30 відсотків периметра стовбура незалежно від його довжини за висотою стовбура, обдертими та обламаними скелетними коренями від 1/4 до 1/2 периметра стовбура, обламаними, обрубаними, обрізаними боковими гілками, а також дерева, що мають спричинений дією антропогенних факторів нахил менш як 30 відсотків вертикальної осі, без відриву коренів.

За збирання плодів, насіння, квіток відшкодовується 20 відсотків розміру компенсації за цілу рослину. За збирання бруньок, кори, частин кореня, інших частин рослини, якщо такий збір не призводить до її загибелі, відшкодовується 50 відсотків розміру компенсації за цілу рослину.

За знищення природних луків, сіножатей, пасовищ, боліт та інших місцезростань рослин, занесених до Червоної книги України, унаслідок переорювання, затоплення, відведення під забудову, розробку корисних копалин, використання під садово-городні ділянки, залісення, а також у разі різкої зміни гідрологічного режиму чи забруднення хімічними речовинами, яке призвело до загибелі рослин, відшкодування нараховується в сумі 6150 гривень за один гектар для видів рослин, які є зникаючими і вразливими, 4100 гривень за один гектар - для видів рослин,

які є рідкісними, неоціненими і недостатньо відомими. Додатково сплачується компенсація за кожний екземпляр виду згідно із встановленими розмірами.

Компенсація не надається за знищення або пошкодження рослин, які ростуть на присадибних та садово-городніх ділянках.

Розмір компенсації за кожний квадратний сантиметр субстрату незалежно від їх категорії (грунту, каменів, дерева тощо), на якому ростуть мохи, лишайники, водорості, гриби, становить 82 гривні.

Розмір компенсації за кожні 100 грамів плодкових тіл грибів незалежно від їх категорії, крім гриба трюфеля літнього.

Варіанти завдань для практичної частини № 2 контрольної роботи

Варіант № 1.

Задача 1

Під час черпання піску з дна річки на площі 60 кв.м було знищено донні організми: кам'яних та волохатих крабів, устриці їстівної і середовище їх існування. Обчислити розмір компенсації за заподіяну шкоду.

Задача 2

Під час рейду рибоохоронної інспекції було затримано браконьєрів, у яких знайшли 2 білуги чорноморські, одну стерлядь, 2 лосося чорноморські і 5 дунайських. Обчислити розмір компенсації за заподіяну шкоду.

Варіант № 2.

Задача 1

Двома мисливцями під час полювання було вбито пелікана рожевого, та знищено його гніздо, лебедя малого, в якому було виявлено 2 ембріона та косаря (колпиця). Обчислити розмір компенсації за заподіяну шкоду.

Задача 2

Під час проведення рефулювання піску в прибережній смузі річки було пошкоджено 30 га донних тварин: колоціклоп прісноводний та ставковик булавоподібний. Обчислити розмір компенсації за заподіяну шкоду.

Варіант № 3.

Задача 1

Механізатори колгоспу під час провезення оранки без дозволу розорали частину ботанічного заказника, де росли занесені до Червоної книги рослини цибуля сківської, підсніжник Ельвейза, пізньоцвіт анкарський. Площа оранки склала 12 га. Обчислити розмір компенсації за заподіяну шкоду.

Задача 2

Жителі селища Жовтневе К. і М. в ботанічному заказнику спиляли 2 дерева віком 12 років (І категорії), 1 дерево віком 3 роки І категорії цінності і 2 дерева віком 2,5

роки (II категорії) цінності. Крім того під час навіння деревами було пошкоджено 10 кущів віком понад 3 роки. Обчислити розмір компенсації за заподіяну шкоду.

Варіант № 4.

Задача 1

Державним екологічним інспектором затримана громадянка, у якій виявлено зібрані у заказнику квіти I категорії - 20 і II категорії - 13, а також зібране насіння рослин I категорії (40 штук) і коріння рослин II категорії (320 рослин). Обчислити розмір компенсації за заподіяну шкоду.

Задача 2

Житель селища Кругле під час рибної ловлі сіткою піймав Червонокнижні види з ряду коропоподібні - вирезуб - 3 штуки та рибець малий - 5 штук. По дорозі додому зустрів полоза жовточеревого і, злякавшись, вбив його. За цим зайняттям застав його держінспектор, оформив протокол і пред'явив позов на відшкодування заподіяної шкоди. Обчислити розмір компенсації за заподіяну шкоду.

Варіант № 5.

Задача 1

Лісництво одержало дозвіл на збирання червонокнижних грибів для створення гербарію для місцевої школи і для проведення наукової агітації у ботанічному заказнику. Дозвіл було видано на наступні види

Видові назви	Кількість, одиниць
печериця мухомороподібна	1
печериця Романьєзі	1
печериця таблитчаста	1
білопечериця довгокоренева	1
білопечериця Мозера	1
білопечериця дівоча	1
білогнойовик Богуша	1
мухомор Цезаря	1
мухомор щетинистий	1
лімацела степова	1
боровик бронзовий	1
моховик паразитний	1
боровик королівський	1
філопор рожево-золотистий	1
шишкогриб лускатий	1

Ботанічний заказник знаходиться у лісництва під охороною. Обчислити розмір компенсації за заподіяну шкоду.

Задача 2

Вчені біологічного факультету одержали дозвіл на вилов мешканців морської затоки для проведення досліджень по ступеню накопичення важких металів в їх організмі. Дозвіл було одержано на вилов 5 крабів волохатиків, 5 устриць їстівних. Фактично було виловлено одного краба і трьох устриць. Обчислити розмір компенсації за заподіяну шкоду.

Варіант № 6.**Задача 1**

Двома мисливцями під час полювання було вбито пелікана рожевого, та знищено його гніздо, лебедя малого, в якому було виявлено 2 ембріона та косаря (колпиця). Обчислити розмір компенсації за заподіяну шкоду

Задача 2

Державним екологічним інспектором затримана громадянка, у якої виявлено зібрані у заказнику квіти білоцвіта літнього - 20 і нарциса вузьколистого - 33, а також зібране насіння рослин ковила волосиста (40 штук) і коріння жостіру фарбувального (320 рослин). Обчислити розмір компенсації за заподіяну шкоду.

Варіант № 7.**Задача 1**

Під час рейду рибоохоронної інспекції було затримано браконьєрів, у яких знайшли 2 білуги чорноморські, одну стерлядь, 2 лосося чорноморські і 5 дунайських. Обчислити розмір компенсації за заподіяну шкоду.

Задача 2

Лісництво одержало дозвіл на збирання червонокнижних грибів для створення гербарію для місцевої школи і для проведення наукової агітації у ботанічному заказнику. Дозвіл було видано на наступні види

Видові назви	Кількість, одиниць
печериця мухомороподібна	1
печериця Романьезі	1
печериця таблитчаста	1
білопечериця довгокоренева	1
білопечериця Мозера	1
білопечериця дівоча	1
білогнойовик Богуша	1
мухомор Цезаря	1
мухомор щетинистий	1
лімацела степова	1
боровик бронзовий	1
моховик паразитний	1
боровик королівський	1
філопор рожево-золотистий	1
шишкогриб лускатий	1

Ботанічний заказник знаходиться у лісництва під охороною. Обчислити розмір компенсації за заподіяну шкоду.

Варіант № 8.

Задача 1

Під час черпання піску з дна річки на площі 60 кв.м було знищено донні організми: кам'яних та волохатих крабів, устриці їстівної і середовище їх існування. Обчислити розмір компенсації за заподіяну шкоду.

Задача 2

Вчені біологічного факультету одержали дозвіл на вилов мешканців морської затоки для проведення досліджень по ступеню накопичення важких металів в їх організмі. Дозвіл було одержано на вилов 5 крабів волохатиків, 5 устриць їстівних. Фактично було виловлено одного краба і трьох устриць. Обчислити розмір компенсації за заподіяну шкоду.

Варіант № 9.

Задача 1

Під час проведення рефулювання піску в прибережній смузі річки було пошкоджено 30га донних тварин: колоціклоп прісноводний та ставковик булавоподібний. Обчислити розмір компенсації за заподіяну шкоду.

Задача 2

Житель селища Кругле під час рибної ловлі сіткою піймав Червонокнижні види з ряду коропоподібні - вирезуб - 3 штуки та рибець малий - 5 штук. По дорозі додому зустрів полоза жовточеревого і, злякавшись, вбив його. За цим зайняттям застав його держінспектор, оформив протокол і пред'явив позов на відшкодування заподіяної шкоди. Обчислити розмір компенсації за заподіяну шкоду.

Варіант № 10.

Задача 1

Державним екологічним інспектором затримана громадянка, у якої виявлено зібрані у заказнику квіти білоцвіта літнього - 20 і нарциса вузьколистого - 33, а також зібране насіння рослин ковила волосиста (40 штук) і коріння жостіру фарбувального (320 рослин). Обчислити розмір компенсації за заподіяну шкоду.

Задача 2

Двома мисливцями під час полювання було вбито пелікана рожевого, та знищено його гніздо, лебедя малого, в якому було виявлено 2 ембріона та косаря (колпиця). Обчислити розмір компенсації за заподіяну шкоду

4 ОРГАНІЗАЦІЯ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Контроль поточних знань студентів виконується на базі модульно-накопичувальної системи організації навчання та організується у відповідності з чинним Положенням про організацію поточного контролю знань студентів заочної форми навчання ОДЕКУ. Підсумковим контролем є іспит.

Модульно-накопичувальна система оцінки знань студентів включає: - *Систему оцінювання самостійної роботи студента у міжсесійний період (ОМ)*.

Вона передбачає перевірку контрольної роботи, яку студент виконує у міжсесійний період і яка складається з теоретичної та практичної частини. Кількісна оцінка за цей вид роботи визначається з урахуванням терміну надання роботи на перевірку (на протязі семестру, перед початком заліково-екзаменаційної сесії, безпосередньо перед датою контролюючого заходу), обсягу виконання роботи та глибини розкриття наданих питань, а також оформлення роботи.

Таблиця 4.1 - Терміни представлення розділів міжсесійної контрольної роботи в міжсесійний період

Частина контрольної роботи	Строк контролю	Бал оцінювання
Написання питань теоретичної частини роботи в реферативній формі	1-5 листопада	30 балів
Розрахунок та оформлення практичної роботи № 1	1-5 лютого	25 балів
Розрахунок та оформлення практичної роботи № 2	1-5 березня	25 балів
Своєчасне подання готової міжсесійної контрольної роботи на перевірку	1-5 травня	10 балів
РАЗОМ		90 балів

Максимальний бал, що може одержати студент за вчасно виконану контрольну роботу складає 85 балів (30 балів за теоретичну частину – два теоретичних питання по 15 балів кожне та 25 балів за кожну практичну частину, тобто 50 балів).

Зарахована контрольна робота свідчить про те, що студент одержав сумарну оцінку не менше 54 балів, тобто не менше 60 % від максимальної суми в 90 балів. Не зарахована контрольна робота свідчить про те, що студент одержав сумарну оцінку меншу за 54 балів, в цьому випадку вона повертається на доробку. Зарахована контрольна робота є допуском до здачі іспиту.

- *Систему оцінювання самостійної роботи студента під час аудиторних занять (ОЗЕ)*.

Студент вважається допущеним до іспиту з навчальної дисципліни, якщо він виконав всі види робіт поточного контролю, передбачені робочою навчальною

програмою дисципліни і набрав за накопичувальною системою суму балів не менше 60 % від максимально можливої за дисципліну, своєчасно виконав міжсесійну контрольну роботу.

5 ЗАПИТАННЯ ДЛЯ ПЕРЕВІРКИ ЗАЛИШКОВИХ ЗНАНЬ

1. Історичні етапи розвитку заповідної справи.
2. Сутність дореволюційного періоду розвитку заповідної справи.
Видатні вчені в дореволюційний період розвитку заповідної справи.
3. Сутність «радянського» періоду розвитку заповідної справи. Видатні вчені «радянського» періоду розвитку заповідної справи.
4. Сутність змін в формуванні підходів до заповідання цінних природних територій та об'єктів в різні історичні періоди розвитку заповідної справи.
5. Категорії територій та об'єктів ПЗФ встановлені законодавством України.
6. Статус та завдання природних заповідників. Вимоги щодо охорони природних комплексів та об'єктів природних заповідників.
7. Статус та завдання біосферних заповідників. Структура території та особливості управління біосферними заповідниками.
8. Статус та завдання національних природних парків. Структура території та вимоги щодо охорони природних комплексів та об'єктів національних природних парків.
9. Статус та завдання регіональних ландшафтних парків.
10. Статус та завдання заповідних урочищ, заказників та пам'яток природи.
11. Статус та завдання ботанічних садів, дендрологічних парків, зоологічних парків, парків-пам'яток садово-паркового мистецтва.
12. Критерії значимості природних територій для їх віднесення до територій та об'єктів ПЗФ.
13. Зміст клопотання про створення чи оголошення територій та об'єктів ПЗФ загальнодержавного та місцевого значення.
14. Порядок подання та затвердження клопотань про створення чи оголошення територій та об'єктів ПЗФ загальнодержавного значення. Порядок подання та затвердження клопотань про створення чи оголошення територій та об'єктів ПЗФ місцевого значення.
15. Зміст та основні вимоги до оформлення Положень про території та об'єкти ПЗФ України.
16. Завдання резервування цінних природних територій з метою наступного створення нових територій та об'єктів ПЗФ. Які види діяльності забороняються на територіях, що резервуються з метою подальшого заповідання?
17. Що таке охоронне зобов'язання, ким та з якою метою воно складається?
18. Прийняття рішень про створення територій та об'єктів ПЗФ загальнодержавного значення, місцевого значення.

19. Форми власності на території та об'єкти ПЗФ в залежності від їх категорії та статусу.
20. Управління в галузі організації, охорони територій та об'єктів ПЗФ.
21. Основні економічні засоби забезпечення організації і функціонування ПЗФ.
22. Принципи науково-дослідної роботи на територіях та об'єктах ПЗФ.
23. Правові засади організації охорони територій та об'єктів ПЗФ та контролю за додержанням їх режиму.
24. Що таке державний кадастр територій та об'єктів ПЗФ, для чого він призначений? Порядок ведення державного кадастру територій та об'єктів ПЗФ.
25. Основні принципи притягнення до відповідальності та види відповідальності за порушення законодавства про природно-заповідний фонд.
26. Основні чинники інтенсифікації антропогенного впливу на природні екосистеми.
27. Структура та склад сучасного природно заповідного фонду України.
28. Законодавче регулювання питань розбудови та функціонування екологічної мережі. Що таке екологічна мережа? Структурні елементи екологічної мережі та їх складові.
29. Управління в сфері формування, збереження та використання екологічної мережі. Сучасний стан розбудови екологічної мережі України.
30. Існуючі проблеми відтворення природних екосистем.
31. Основні перспективи розвитку природно-заповідного фонду в Україні з урахуванням світового досвіду.
32. Мета Концепції збереження біологічного різноманіття України.
33. Засоби реалізації та основні напрями діяльності у сфері збереження біологічного різноманіття. Якими міжнародними нормативно-правовими актами регулюються питання збереження біологічного різноманіття?
34. Поняття водно-болотних угідь, та особливості їх значимості для збереження біологічного різноманіття. Порядок включення водно-болотних угідь в загальнодержавну мережу.
35. Порядок оголошення територій водно-болотними угіддями загальнодержавного значення.
36. Правове регулювання охорони рослинного світу. Основні положення Закону України «Про рослинний світ». Принципи використання природних рослинних ресурсів.
37. Правове регулювання охорони тваринного світу. Основні положення Закону України «Про рослинний світ». Принципи використання природних тваринних ресурсів.
38. Порядок встановлення лімітів та видачі дозволів на спеціальне використання природних ресурсів в межах територій і об'єктів ПЗФ.
39. Основні положення законодавства про Червону книгу України. Які існують категорії видів рослинного та тваринного світу, що заносяться до Червоної книги?
40. Порядок видачі дозволів на добування (збирання) видів тварин і рослин, занесених до «Червоної» книги України

41. Основні положення законодавства про Зелену книгу України. Які існують угруповання рослин, що заносяться до Зеленої книги?
42. Функції та принципи міжнародного права з питань збереження біологічного різноманіття та функціонування природоохоронних територій. Основні міжнародні природоохоронні конвенції та стратегії.
43. Участь міжнародних організацій в правовому регулюванні питань збереження біологічного різноманіття та функціонування природоохоронних територій. Основні проекти міжнародних фондів по відтворенню природних комплексів в Україні.
44. Участь вітчизняних організацій в справі розвитку заповідної справи в Україні.
45. За які порушення встановлені такси для обчислення розміру шкоди, заподіяної видам тварин і рослин, занесених до Червоної книги України? Хто є платниками компенсації за добування (збирання), видів тварин і рослин, занесених до Червоної книги України?
46. Для яких видів порушень встановлені такси для обчислення розміру шкоди, заподіяної природним комплексам територій та об'єктів природно-заповідного фонду юридичними і фізичними особами? Який орган здійснює обчислення розміру відшкодування шкоди, заподіяної порушенням природо-охоронного законодавства у межах територій та об'єктів природно-заповідного фонду України?

Методичні вказівки до самостійної роботи магістрів заочної форми навчання при вивченні навчальної дисципліни Д10 "Теорія і практика заповідної справи" спеціальність 101 «Екологія» спеціалізації: АЕ, ГЕ,

ЕКА, ЕБ / Савіних-Пальцева Л. В., ст. викладач – Одеса, ОДЕКУ, 2018 р., 94 с., укр. мова.

Одеський державний екологічний університет,
65016, м. Одеса, вул. Львівська, 15

Надруковано з готового оригінал-макета
Підписано до друку _____ Формат _____ Папір офс.
Умовн. друк. арк. _____ Тираж _____ Зам. № _____